

La premsa a Granollers (1982-2014). Final d'una època i d'un model?

Paco Monja Peña (periodista)

7

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

Resum: El desembre de 1982, el periodista i escriptor Joan Subirà i Rocamora presentà a Granollers el llibre *La premsa a Granollers (1882-1982)*. L'estudi en qüestió, que fou avançat primer en una ponència del Centre d'Estudis de l'Associació Cultural de Granollers, documentava més de 160 publicacions que, d'una manera o altra, han estat ben presents a la vida de Granollers en el decurs dels segles XIX i XX. La ponència que ara es presenta reprèn aquell estudi allà on el va deixar Joan Subirà. Tot coincidint amb el final de la dictadura i l'arribada de la democràcia, la premsa va viure moments d'expansió i van aparèixer al mercat, al costat de les que ja hi eren, noves capçaleres que apostaven per un periodisme professional, lliure i independent. Amb el pas dels anys —la majoria amb una vida massa efímera— algunes s'han quedat pel camí (*Plaça Gran, L'Actualitat Comarcal, L'Actualitat de Granollers, Revista del Vallès...*). El sector, durament castigat per la crisi econòmica, camina en aquests moments cap a una transició cap al periodisme digital, que ofereix encara molts interrogants. D'aquí les preguntes: Viu la premsa el final d'una època i d'un model? Com afectarà això els mitjans de comunicació locals?

Paraules clau: periodisme, premsa, mitjans de comunicació locals, Granollers.

Abstract: In December 1982, in Granollers, the journalist and writer Joan Subirà Rocamora presented in Granollers the book *La premsa a Granollers (1882-1982)*. This study, which was first introduced in a lecture at the *Centre d'Estudis de l'Associació Cultural de Granollers*, documents more than 160 publications that can be found, in one way or another, in Granollers' life during the nineteenth and twentieth centuries. This study picks up the history of the press in Granollers where Joan Subirà left off. Coinciding with the end of the dictatorship and the arrival of democracy, the press experienced a new dynamism and some new publications appeared on the market that went for a more professional, free and independent journalism. Over the years, most with a life too ephemeral, some of them have disappeared (*Plaça Gran, L'Actualitat Comarcal, L'Actualitat de Granollers, Revista del Vallès...*), most were too short-lived. Strongly hit by the economic crisis, the press is now heading towards a transition to digital journalism, which still raises a lot of questions. Hence the questions: Is the press living the end of an era and model? How will this affect local media?

Key words: journalism, press, local media, Granollers.

Data de recepció: setembre 2014; versió definitiva: gener 2015.

Introducció

8

Iniciem el recorregut per la història de la premsa més recent de Granollers tot just allí on ho va deixar el juny del 1982 mossèn Joan Subirà i Rocamora, periodista i escriptor, autor d'un treball sobre el tema que ha estat i és tot un referent. En aquesta qüestió, en la importància i transcendència que té aquest estudi, hi ha coincidència total entre historiadors, periodistes i estudiosos locals,¹ ja que la tasca que va realitzar tot comptant amb la col·laboració de l'arxiver Lluís Tintó, es va convertir en un llibre de dos volums² d'obligada consulta en moltíssimes ocasions per a tots aquells que ens dediquem al noble ofici del periodisme. La seva lectura ens permet conèixer una diversitat de projectes empresarials lligats, directament i indirectament, a la ciutat de Granollers, un espai on van néixer, créixer i morir. Aquest ha estat el cas de la gran majoria de títols de la premsa local, tot i que, per efímera que hagi estat la seva existència, al darrere de cada capçalera hi ha hagut sempre un projecte i unes persones il·lusionades.

Joan Subirà, gran coneixedor de la realitat granollerina, presentà els primers apunts sobre el tema la primera setmana d'octubre de 1982 a la sala Sant Francesc, seu de la Fundació Pere Maspons i Camarasa, amb motiu de la lectura de la ponència inaugural del curs 1982-1983 del Centre d'Estudis de l'Associació Cultural de Granollers, amb el títol *Un segle de periòdics a Granollers: 1882-1982*. Les cròniques de premsa que fan referència a aquest acte en destaquen la bona acollida. No n'hi havia per a menys. El ponent explicà fil per randa, amb els avantatges que ofereix parlar-ne amb coneixement profund, el resultat d'un treball exhaustiu i ben documentat al qual havia dedicat —ens imaginem que d'una manera intermitent però continuada— més de 10 anys. La majoria dels assistents van sentir parlar per primera vegada de capçaleres de periòdics que desconeixien totalment, com ara *Eco de Granollers*, publicació que va aparèixer el 3 de desembre de 1982 amb el subtítol de *Periódico semanal bilingüe de intereses y noticias de esta villa y su comarca*. Han passat més de 130 anys des d'aleshores, sí, però per a molts de nosaltres el subtítol no ens sona a música desconeguda. Al contrari, s'ajusta molt a alguns subtítols semblants que podem llegir encara.

Entre els títols referenciats a l'estudi destacaven, entre d'altres, *El Látigo del Vallés*, *Casino de Granollers*, *El Congost*, *El Vallés*, *Eco de la Unión Liberal*, *El Escudo de Granollers*, *La Granolaria*, *La Veu del Vallés*, *La Razón*, *La Tronada*, *La Gracolaria*, *La Estaca*, *El Narro*, *El Justiciero*, *La Comarca*, *El Demócrata*, *Clarito*, *Foc Nou*, *La Gralla* (sempre recordada i referenciada com a exemple

¹ Vegeu, per exemple: Quim Torra, *Un bohemí al cabaret del món. Vida de Manuel Fontdevila, un senyor de Granollers*, Barcelona, A Contra Vent, 2013.

² Joan Subirà, *La premsa a Granollers (1882-1982)*, 2 vol., Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1982.

de bons impressors i millors periodistes), *Diari de Granollers i Falç i Martell*. Després de la Guerra Civil, la llista seguí amb *Estilo*, *Vallés Semanario de F. E. T. y de las J.O.N.S.*, *Granollers Comunidad Cristiana*, *Comarca Deportiva*, *Comarca al dia*, *La Veu del Vallès*, *Revista del Vallès*, *Plaça Gran...* i així unes quantes més fins a un total de 160 publicacions i 18 més que no són considerades com a periòdics perquè no reuneixen una sèrie de requisits exigits per la Unesco (periodicitat, mida, etc.).

Per acabar aquest apartat, que ens situa davant la realitat de la premsa granollerina una mica més enllà dels inicis de la democràcia acabada d'estrenar l'any 1975, un apunt final: al llibre, l'inventari de cadascuna de les publicacions anava acompanyat d'una reproducció del primer número, una aportació vital per a aquells que volem saber sempre quina cara fan els periòdics.

Només uns dies després de la presentació de la ponència a la Casa de Cultura Sant Francesc, Joan Subirà participà en la presentació del llibre, editat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, i en alguns dels actes que, organitzats per l'Ajuntament de Granollers, van tenir lloc al Museu amb motiu de l'exposició *100 anys de premsa a Granollers*. Es va tractar d'una oportunitat excepcional que ens va permetre a tots plegats conèixer el nostre passat periodístic i que ens va donar també l'oportunitat d'homenatjar tota la gent (impressors, periodistes, publicistes, col·laboradors, etc.) que havia participat en els més de 160 projectes empresarials referenciats al llibre d'en Subirà.

La informació corresponent sobre aquests esdeveniments socials i culturals relativament recents i que ens toquen tan de prop als periodistes, la podem trobar i llegir —en paper i també digitalment gràcies a la tasca realitzada des de l'Arxiu Municipal— a les pàgines d'unes quantes publicacions d'aquella època, entre les quals *Plaça Gran*, *L'Actualitat Comarcal i Vallès*. Es tractava de tres setmanaris de venda en quiosc i amb redacció a Granollers que pugnaven aleshores, juntament amb el també setmanari comercial gratuït *Publijordi*, per assegurar les seves posicions. Els tres primers ho feien, com sempre ha passat, en tres fronts principals: el de la venda en quiosc, el de les subscripcions i el de la publicitat.

Granollers, capital de la comarca del Vallès Oriental, tenia aleshores 46.125 habitants. Políticament, per aquells anys, les primeres eleccions municipals democràtiques del 1979 van ser guanyades pels socialistes, seguits molt de prop pels convergents. La ciutat començava a despertar ràpidament a la vida democràtica. Des de l'Ajuntament, l'alcalde Rafael Ballús va comprovar i constatar ben aviat, per a bé i per a mal, la importància que tenien els mitjans de comunicació locals i la transcendència que els donava la societat en general, necessitada de tribunes independents on expressar les seves idees

Ponències

Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

i fer palès quines eren les seves necessitats davant els nous temps polítics i socials que es començaven a viure.

Després de les eleccions, algunes combatives i significatives capçaleres, com va ser el cas de *Comarca al dia* i *La Veu del Vallès*, on tants joves periodistes havien aflat les seves plomes, van deixar pas a noves propostes. Ens situem així en els anys vuitanta, una dècada especialment significativa i prolífica pel que fa al desenvolupament i l'aparició de nous mitjans de comunicació a Granollers. Des de la Casa Gran, van apostar, en un intent d'oferir una informació directa i transparent als ciutadans, per diverses propostes municipals. En poc temps es van posar en marxa l'emissora Ràdio Granollers,³ el butlletí municipal *Granollers Informatiu* i... el gabinet de premsa, un servei que, en els seus inicis, tenia com a objectiu principal facilitar la tasca dels periodistes que treballaven a les publicacions privades. Ben aviat, però, es va veure que els interessos dels uns i dels altres eren ben diferents. Periodísticament i en l'àmbit local, però, els moments eren realment intensos, com bé recordava el passat mes de juliol al periòdic *El 9 Nou* el periodista Josep Maria Codina: «Començo a pensar que el periodisme de proximitat és un ofici com els altres, sense estigmes: se'n pot viure. Iniciem un període apassionant.»⁴

Arribat a aquest punt i estratègicament situats ja en plena dècada de 1980, centrarem l'anàlisi de la premsa d'aquella època en unes quantes capçaleres que han destacat per tenir una rellevància especial. Malauradament —fet que s'ha repetit massa constantment i també d'una manera molt especial últimament— la crònica de la història de la premsa granollerina és igual a l'inventari epitàfic d'una gran quantitat de capçaleres que han fet fallida. Recordarem, amb molta estima, això sí, tant les mortes com les vives.

L'Actualitat Comarcal (1982-1986), aposta pel periodisme social

L'Actualitat Comarcal. Setmanari independent d'informació general va aparèixer per primera vegada l'1 d'octubre de 1982. La seva fitxa no forma part per tant del llibre de mossèn Joan Subirà, tancat amb data del mes de juny d'aquell any. Davant d'aquest nou projecte editorial hem de situar tres granollerins ben coneguts: Joan Besson, Frederic Nadal i Josep Maria Ventura.

Amb un capital que tot just arribava a 500.000 pessetes, els nous editors van apostar per una proposta periodística de paper nova, democràtica, moderna i plural, ideològicament parlant. El grup Atzagaia, acabat de crear, va augmentar

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

³Vegeu Sílvia Solanas, *Històries de la ràdio, 1981-2007*, col·lecció Coneguem Granollers, 17, Ajuntament de Granollers, 2007.

⁴Josep Maria Codina, «Cartes de prop: periodisme (1)», *El 9 Nou*, 21.7.2013.

ben aviat el seu capital i també els membres de la societat, fet pel qual van passar a formar-ne part nous integrants, entre els quals: Jordi Pey, Josep Marquès, Miquel Barrull, Benito Sánchez, Isidre Mas, Albert Marata, Emili Galo, Josep Ramoneda, Salvador Amat i Paco Cuevas.

Amb moltes ganes de demostrar la «Voluntat d'informar», titular del seu primer editorial, els de *L'Actualitat Comarcal* començaren a fer-se un lloc ben aviat dins l'entramat social de Granollers. Durant el primer any, un grup d'entusiastes i joves periodistes i col·laboradors, format per Lluís Torres, Eugeni Rius, Joaquim Elcacho, Antoni Rabal, Joan Carles Torra, Pere Cornellas, Miquel Moreno, Manuel Clot, Fermí Puig, Josep Nogués i molts d'altres, situaren la revista a un bon nivell.

De *L'Actualitat Comarcal* se'n parlava i se'n parlava bé. Tot combinant el català i el castellà, la publicació tingué aviat, especialment a Granollers, una notable acollida, que es traduïa en vendes i en publicitat, espai on fou capaç de crear noves sinergies, amb la incorporació de noves firmes i d'empreses emergents. A la comarca, la seva difusió costà molt més.

En una segona època, l'aposta per la informació social (aquella que afectava persones conegudes i reconegudes de Granollers i comarca) es va convertir en una fórmula d'èxit. Jordi Pey posà en marxa (paper especial de color marro a les pàgines centrals, noves seccions...) *La Guitza*, una secció d'entreteniment i d'informació que aviat va gaudir de força acceptació.

Grup de col·laboradors i editors de *L'Actualitat Comarcal*, 1982 (Fotografia: Pere Cornellas).

Dins d'aquestes pàgines destacaren igualment una sèrie d'entrevistes de caràcter, així anomenades per l'autor, (acompanyades d'una il·lustració especial, obra del dibuixant Ramon Vilanova), que el mateix Pey feia a diversos personatges de la ciutat: Josep Nieto, Amador Garrell, Jordi Benito, Ramon Parellada, Josep Cardús, Lluís Sitjes, Pere Canal, Antoni Cumella, i així fins a un total de 44 entrevistats. La celebració del primer aniversari a la discoteca Sheila confirmà la bona sintonia que hi havia entre la publicació i la societat granollerina: un miler de persones participaren animadament en l'esdeveniment.

Tot acompanyant aquesta informació «de color de rosa», i no precisament a manera de comparsa, l'altra realitat més important de Granollers i comarca era presentada a la revista d'una manera valenta i compromesa. Una segona fornada de periodistes i col·laboradors, formada entre d'altres per Francisco Mora, Xavier Porcel, Montse Erra, Miquel Ramon, Montserrat Ponsa, Ramon Ferrandis, Paco Cuevas, Jordi Ribó, Carlos Paredes i jo mateix, situà el reportatge social en la primera línia del periodisme comarcal. Periodísticament i laboralment, tot i les mancances existents, l'ambient era bo dins i fora de la redacció, amb mogudes interessants. I no van mancar, evidentment, moments difícils, estretament relacionats amb determinades informacions.

Va ser el temps també, ho recordo bé, en què vaig fer periodisme de carrer. Acompanyat d'altres companys i col·legues (entre els quals l'amic Xavier Porcel), ens vam dedicar a fer un periodisme social directe i compromès. Així, vam mostrar la crua realitat de les persones que es guanyaven la vida recollint pinyes o cartró, i vam demostrar igualment com uns quants hotels de la zona feien la vista grossa quan pujaves, a l'hora que fos, a una de les seves habitacions amb alguna o algunes de les prostitutes —nosaltres ho vam fer amb la Dolores— que exercien a les carreteres de la comarca. Ramon Ferrandis va fer les fotos d'aquell reportatge, tema per cert que va ser força comentat i criticat pels propietaris dels hotels del Vallès i pels defensors morals dels bons costums.

Dies després, el fotògraf acompanyant va ser en Jordi Ribó i l'experiència una de ben diferent: durant unes hores vam demanar almoina al mercat setmanal de Mollet. Les fotos així ho ratifiquen. Aquells reportatges de carrer i vivencials que tant agradaven a la gent, anaven acompanyats igualment, ja ho he dit abans, d'altres propostes informatives que no sempre van trobar la resposta que els periodistes esperàvem.

Així va ser en el cas dels atacs que, contra la revista, va merèixer l'any 1985 una informació sobre un tema municipal que els del PSC de Granollers van defensar a capa i espasa, mitjançant uns pamflets acusadors que van repartir per tota la ciutat. Durant unes setmanes es va produir un intens soroll d'articles d'opinió, però afortunadament les aigües de la tranquil·litat van tornar a la redacció poc després.

Periodistes de Granollers a la Nit de Premsa celebrada a New Moustache de la Garriga, 1984 (Fotografia: Ramon Ferrandis)

El 1986 es presentava, aparentment, amb bones perspectives. La realitat, però, va ser força diferent. Algunes de les persones que eren al capdavant del projecte iniciaren nous reptes personals a l'inici de l'any i d'altres donaren mostres de cansament. El final semblava imminent. El 13 de juny de 1986, es publicà el número darrer amb un editorial que portava per títol «Marxem per raons tècniques». Deia així:

«Aquest número de *L'Actualitat* que tenen a les mans, benvolguts lectors, en principi és el darrer d'aquesta publicació. El motiu de no sortir més és per qüestions de tipus tècnic i de coordinació. No vol dir això que no tornem a aparèixer dintre d'uns dies; simplement es tracta d'un *impasse* entre aquesta època i possiblement una de nova. Tot està supeditat a poder solventar els afers que en aquests moments viu aquesta revista. Tan aviat com hagem solventat el problema tornarem a sortir. Fins aviat, a reveure».

L'Actualitat Comarcal callà per sempre. És evident que no es van resoldre ni els afers ni els problemes als quals feien referència els editors a l'editorial de comiat. Abans de deixar les seves pàgines, unes consideracions.

Frederic Nadal, un dels socis fundadors, periodista i publicista de la revista durant molts anys, recorda, entre molts altres aspectes, dues coses que ell considera significatives. Primer, l'entusiasme pel projecte i el rigor empresarial

amb què fou portat, ja que els socis van rebre al final fins i tot els pocs diners que quedaven al calaix. I segon, els intents errats que es van fer amb els representants d'*El 9 Nou* de Vic, en una reunió en la qual van estar presents, a més del mateix Nadal, en Jordi Molet i en Josep Maria Rierola, per tal que aquests es quedessin la revista. L'oferta, però, no va trobar comprador.

A nivell personal, dues observacions. Primera: han passat els anys i el model de periodisme social valent i compromès de *L'Actualitat Comarcal* segueix essent per a mi un referent. I segona: seria bo per a la ciutat recuperar el seu arxiu fotogràfic.

La desaparició de la revista suposà, com es pot comprendre, un important revés que afectà tant els editors com els periodistes. En aquest cas, molts d'ells van intentar trobar noves feines tant a Ràdio Granollers, com a *Vallés* i *Plaça Gran*, setmanaris referents durant aquells anys.

Plaça Gran (1978-1990), de Publicació granollerina a Crònica del Vallès Oriental

El setmanari *Plaça Gran*, que feia referència directa al nom popular de la plaça de la Porxada, va escriure els primers rengles uns quants mesos abans que aparegués en els quioscos granollerins, en data 4 de novembre de 1978, el seu primer número. El 28 de febrer de 1977, davant del notari Manuel García-Atance, quedà oficialment constituïda la societat empresarial Premsa Vallesana, S.A., de la qual formaven part entre d'altres, Ramon Casanovas, Josep Maria Farnés, Esteve Sala i Manel Serras, representants igualment d'un ampli grup de persones integrat per: Jaume Camp, Joan Colomer, Josep Comas, Jaume Clusella, Lluís Figueras, Josep Garrell Pubill, Josep Garrell Soto, Francesc i Joan Jané, Joan Valls, Joan Guitet, Oriol Montaña, Pere Canal, Martí Sunyol, Vicenç Oliveras i uns quants més.

Els que posteriorment serien màxims responsables de l'edició de *Plaça Gran*. *Publicació granollerina*, dissenyada per Amador Garrell, van ser persones, com es va poder veure i constatar abans i després de les primeres eleccions democràtiques del 3 d'abril de 1979, lligades i relacionades directament amb la coalició de CiU de Granollers.

Moltes d'elles també, per no dir la gran majoria, signaren diferents articles a la revista i formaren part del grup d'assidus col·laboradors de la publicació, dirigida en un primer moment per Joan Barcon i Prevosti. Aquests i altres aspectes, com el fet que la redactora Montserrat Ponsa fos l'esposa d'Oriol Muntanya, cap de llista de CiU a les eleccions, van propiciar, periodísticament i políticament parlant, unes quantes diferències amb els representants

dels socialistes locals, els quals van considerar durant molt de temps *Plaça Gran* com «el braç propagandístic de CiU».

Evidentment, la revista era molt més que política, i oferia altres seccions interessants: notícies, cultura, esports i espectacles, però la política marcava molt aquells anys, i de quina manera, la realitat del dia a dia. Polítics i premsa es controlaven mútuament.

Més enllà d'aquestes consideracions, la publicació, que volia seguir les passes de *La Gralla* i que comptava amb excel·lents col·laboradors, com és el cas d'Esteve Sarroca (*Xixu*), Ramon Munné, Martí Sunyol, Lluís Tintó i Jordi Baulies, per esmentar només uns quants noms, posà en marxa diverses iniciatives socials que van ser molt ben acollides. El premi Granota que van instaurar i que es lliurava en el decurs d'un multitudinari sopar, serví per distingir i reconèixer la tasca realitzada en diversos camps per uns quants granollerins. Foren premi Granota: Esteve Sarroca, Antoni Cumella, els germans Pitu i Joan Cladellas, Antònia Roura i Josep M. Ruera, tots ells granollerins ben coneguts.

Durant uns quants anys, la revista fou punt de trobada també de molts estudiants de periodisme i de persones amb molta empena i visió periodística, com ho va demostrar una setmana sí i l'altra també Montserrat Ponsa, dona treballadora i tenaç, dotada d'una gran facilitat a l'hora d'escriure, que entrevistà un gran nombre de representants polítics, socials i culturals de Catalunya de primera fila, els quals atorgaven a *Plaça Gran*, amb la seva presència, un fet diferencial que no es trobava en cap altra revista local. Montserrat Ponsa, que recorda aquesta etapa amb especial il·lusió, defensa encara ara aquell projecte i critica la manera com la revista es va reconvertir l'any 1982 en setmanari comarcal, del qual es va anar distanciant ràpidament. Sobre aquest tema, ella afirma:

«El nostre era un projecte local que funcionava molt bé gràcies al voluntarisme i esforç de molta gent, entre els quals uns quants col·laboradors. *Plaça Gran* era una revista local, molt granollerina, i amb un fort arrelament social. La revista era oberta a tothom i tothom hi tenia cabuda. Els responsables del partit a Barcelona no ho entenien així i van decidir carregar-se-la per donar pas a una proposta més àmplia i impersonal.»

Publicada en format i amb paper de diari, *Plaça Gran* passà de ser *Publicació granollerina* a *Setmanari del Vallès Oriental*, i es convertí en un nou repte empresarial, capitanejat per l'editor Joan Orriols, que necessità nous periodistes, coneixedors de la realitat de Granollers i comarca. Recordo que formàrem part de la primera nova època Clotilde Parellada, Lluís Esteban, Julián

Corón, Joan Colomer, Manel Clot, Jordi Resina, Mercè Serras, Montserrat Dalmau, Pere Mateu, Soledad Castejón, Xavier Porcel, Pep Vilar, Montserrat Medalla, Joan B. Mauri, Mariàngels Cullell, Manel Sala Vila, Ramon Ferrandis, Juan Tejero, Jordi Ribó, Jordi Pey i jo mateix. Al primer editorial de la nova època es remarca: «Amb il·lusió renovada iniciem, avui, una nova etapa de la vida del nostre setmanari que volem que sigui un testimoni veraç de la vida del Vallès Oriental i que arribi a tots els indrets de la comarca.»

- 16 La revista, en un intent d'assegurar-se una presència constant al Vallès (segurament des de l'empresa editora ho van fer pensant en els possibles beneficis polítics que podrien rebre directament o indirectament), va posar en marxa un pla, com sempre es fa en aquests casos, per incorporar més col·laboradors i nous corresponents a Sant Celoni, Mollet del Vallès, Cardedeu i Caldes, principalment.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

Els inicis van resultar complicats, ja que complicat era vendre la publicació en aquells municipis vallesans que registraven aleshores un elevat percentatge d'immigració i també un percentatge alt de desconeixement del català. Anys més tard, durant el període 1985-1989, vaig tenir l'honor de dirigir-la i compartir noves experiències amb companys que, de mica en mica, començaven en la professió: Joan Carles Arredondo, Donat Putx, Montse Tejera, Míriam Torres, Miguel Ángel Aso i Natàlia Vinyets.

Membres de la redacció de Plaça Gran amb l'alcalde de Granollers, Josep Pujadas, en la inauguració de l'exposició sobre la premsa local i comarcal al Museu de Granollers, el 10 d'abril de 1987 (Fotografia: Esteve Gironella)

Durant els anys 1985, 1986, 1987, 1988 i 1989, *Plaça Gran* va seguir un model de disseny i uns criteris periodístics professionals que, malauradament, no van estar acompanyats de la corresponent viabilitat en el camp de la gestió.

Empresarialment, la situació era complicada. Jesús Solsona, president de l'empresa editora Premsa Vallesana S.A., juntament amb Esteve Sala i Josep Garrell, feien tot el que sabien, però era evident que amb la bona voluntat no n'hi havia prou. Els comptes no sortien. Faltava estructura empresarial (sobretot capital) i mancava també més infraestructura periodística. Les vendes, xifrades entre 2.500 i 3.000 exemplars setmanals, minvaven considerablement; la publicitat no acabava d'arrencar...

Al carrer, eren molts els que donaven per certa la línia directa de connexió existent entre la revista i el govern convergent de la Generalitat via subvencions i altres ajudes, però la veritat és que els treballadors seguíem tenint problemes per cobrar a final de mes les quantitats acordades, deixant clar que no hi havia sous fixos i que no hi havia tampoc cap persona assegurada. Amb aquestes condicions no s'hi podia fer gran cosa.

Un ampli informe que vaig fer en data 14 de febrer de 1989 adreçat a la direcció de la revista i que va ser ratificat pel personal de la redacció en les seves línies generals, incidia en els aspectes precaris ja esmentats i en

La sala de plens de l'Ajuntament de Granollers, escenari de l'activitat política i periodística, en una imatge dels anys 1980 (Fotografia: Esteve Gironella).

altres de relacionats amb les dificultats existents per a seguir endavant amb el projecte, abocat, si no es feien canvis substancials, al tancament. Sobre el present i el futur de la revista indicava:

«(...) Seguir com fins ara significa perdre un temps important si tenim en compte les perspectives informatives presentades últimament a la ciutat pels mitjans de comunicació existents (amb l'anunci de reforçaments significatius) i d'altres que pensen venir a la comarca. (...) Si una publicació com *El 9 Nou* considera possible el mercat del Vallès Oriental, això significa que *Plaça Gran* no cobreix, segons ells, l'espai informatiu en català o de lectors en general».

Va ser per aquells dies, a la redacció del carrer Roger de Llúria núm. 1, quan vaig sentir per primera vegada una expressió que vaig sentir també més endavant en altres redaccions: «Què ens han d'ensenyar a nosaltres, aquests de Vic!» Es feia palès que els nervis eren a flor de pell.

Després de la meua marxa el 13 d'abril, que coincidí amb la publicació del número especial 500 de 80 pàgines *El comerç a Granollers i al Vallès Oriental*, altres companys (Lluís Esteban, Joan Carles Arredondo i Àlvar Maduell) van agafar el timó de la direcció paulatinament i amb l'ajut d'uns quants entusiastes col·laboradors van fer tot el possible i més per portar la revista a bon port, però no va poder ser.

Plaça Gran. Crònica del Vallès Oriental va sortir per última vegada (núm. 551 - Any XIII – Època II) el dijous 26 de juliol de 1990. Res d'especial a la portada, res d'especial a les primeres pàgines i sorpresa majúscula a través d'unes breus línies que es podien llegir a la pàgina 19 dins l'espai dedicat a l'editorial, titulat «Presos, malalts i presons». El breu deia:

«Aquest setmanari que durant uns quants mesos ha estat realitzant les tasques informatives tan bé com ha pogut, tanca de nou les seves portes per vacances, amb la promesa de tornar a sortir el mes de setembre, encetant així una III època. A la tercera va la vençuda!»

Van passar les vacances, van passar els mesos i els mesos i... encara no hi han tornat.⁵

⁵ Com en el cas de *L'Actualitat Comarcal*, seria bo poder recuperar per a la ciutat el seu arxiu de fotos, en parador desconegut des de fa anys.

Revista del Vallès (1940-2013): des d'Estilo, 72 anys, 9 mesos i 3 setmanes

La història de la revista *Vallés*, nom popular amb què ha estat coneguda la publicació durant molts anys, ha estat la història sumada de diverses capçaleres. Va aparèixer el 28 d'agost de 1940 amb el nom d'*Estilo*, sota la direcció de Claudio Colomer. Poc després, concretament l'1 de març de 1942, passà a denominar-se *Vallés Semanario de F.E.T. y de las J.O.N.S.* Des d'aleshores i fins al final —el seu últim número va ser publicat el 21 de juny de 2013 després de 72 anys, 9 mesos i 3 setmanes de cita ininterrompuda als quioscos amb els lectors— el nom ha variat i ha passat per diferents denominacions, entre les quals *Revista del Vallès*, però el més recordat ha estat sempre el de *Vallés*.

19

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

La ponència que en el seu dia presentà mossèn Joan Subirà sobre els cent anys de la premsa a Granollers, oferia àmplia informació relativa als primers 42 anys de la vida d'*Estilo* i de *Vallés*, fet pel qual no incidiré jo especialment en coses ja conegudes i publicades. Cal afegir-hi el número extraordinari que, amb el títol *Publicaciones granollerenses*, havia publicat el 1951 la revista *Vallés*, amb interessants articles sobre el tema, entre els quals un de Josep Verde Aldea titulat «Setanta anys de periodisme a Granollers».⁶

La que podríem considerar tercera època de *Vallés* inicià el seu recorregut amb el nom de *Revista del Vallés* (amb l'accent en castellà) el 30 d'abril de 1977, sota la direcció d'Àngel Morán, primer, i de Juan Antonio Segura Palomares, després, tot i que les responsabilitats periodístiques anaven a càrrec de Francisco Mora, redactor en cap. La llista de col·laboradors era formada aleshores per Frederic Nadal, Josep Mas, Ferran Salamero, Carme Corbi, José Viñals, Ramon Mora, Joan Sindreu i Juan Viñallonga, entre d'altres.

L'editora pública Red Catalana de Prensa del Movimiento, a la qual pertanyia *Vallés* com a representant de la premsa del Movimiento, es convertí per aquelles dates i gràcies a una ràpida maniobra realitzada davant del Ministeri d'Informació i Turisme, en l'empresa privada Ediciones Vallés S.A., de Lluís Sitjes Ballescà i d'Antonio Novoa, ambdós fundadors i socis de Sitjes Publicitat.

Vallés, reconvertida en *Revista del Vallés*, inicià una altra època amb una nova numeració que després tornà a recuperar. Les persones que hi havia darrere d'aquest projecte eren les mateixes que al llarg dels anys havien donat suport a *Estilo* i a *Vallés* i n'havien format part; la majoria eren destacats

⁶ Josep Verde Aldea, «Setanta anys de periodisme a Granollers», *Publicaciones granollerenses*, número extraordinari de *Vallés*, 30.8.1951.

representants del *movimiento* local. L'alcalde socialista Rafael Ballús intentà aturar la maniobra, però va fer tard.

Una vegada assegurada la societat i amb les coses més en calma, se'n va constituir una de nova amb el nom de Tarafa Editora de Publicaciones S.A., representada per: Carlos Font Llopart, Francesc Llobet, Pedro Viaplana, Ramon Sobrevia, Joan Catafal, Lluís Sitjes, Manuel Badillo, José Antonio Cabrera, Lluís Domènech, Tomás Pérez, Pere Plana, Carlos Hors, Jaime Viñallonga i Juan Balcells. Posteriorment es van produir algunes baixes i algunes altes, entre les quals les de Manel Quer, Lluís Sitjes Planas i Xavier Sobrevia. La societat anònima passà a ser limitada.

La revista, que començava a experimentar en les seves pàgines alguns dels canvis que també es donaven en la societat espanyola, immersa en una transformació profunda després de la mort de Franco, visqué moments de consolidació i de creixement. La publicitat era generosament abundant, amb gran quantitat d'anuncis a tota pàgina, gràcies al treball realitzat per Lluís Sitjes Ballescà a través de Sitjes Publicitat.

Amb els números extraordinaris de l'Ascensió, de la Festa Major i de Nadal es pagaven les despeses de tot l'any. Durant força anys, molts granollerins i vallesans van trobar feina a través de les pàgines de *Vallés*, ja que eren molts els anuncis laborals que s'hi publicaven.

Al principi de la dècada de 1980 algunes coses van anar canviant, periodísticament parlant, a la ciutat, com ja hem vist quan hem repassat la història de *L'Actualitat Comarcal* i de *Plaça Gran*. Un dels objectius d'aquestes publicacions era trencar l'hegemonia informativa de *Vallés*, tasca que resultà impossible.

El juliol de 1983, Revista del Vallés reestructurà el seu organigrama periodístic, en van quedar fora uns quants col·laboradors de la *vieja guardia*, i inicià, sense saber-ho aleshores, una nova i singular etapa que vindria determinada per l'entrada de Roberto Giménez en el càrrec de nou director. Es tractava d'un jove treballador de banca acabat de llicenciar en ciències de la informació, originari de Lleida, que arribà a la revista de la mà del seu amic Juan Viñallonga.

El nou director, que combregava amb els plantejaments ideològics dels mandataris de la revista, apostà per nous reptes periodístics i situà en els llocs de responsabilitat una sèrie de persones de la seva confiança. El seu primer equip estava integrat, entre d'altres, per Juan Viñallonga, José Cañas, José Mas, Francisco Javier Moreno, Ramon Mora, Antonio José Fernández i Francisco Barbachano.

La línia ascendent de *Revista del Vallès* pel que fa a vendes i incidència a Granollers i comarca augmentà considerablement. Va ser així com aconseguiren superar amb èxit una etapa en la qual es van quedar pel camí tant *L'Actualitat Comarcal*, que ho havia fet el 1986, com *Plaça Gran*, que encara aguantà fins al 1990. Poc abans, el setembre de 1989, havia començat a publicar-se a Granollers el bisetmanari *El 9 Nou*. Tots aquests moviments van servir per contractar uns quants periodistes granollerins que fins aleshores havien treballat com a col·laboradors i no com a periodistes professionals i assegurats, un fet que no podem ni devem passar per alt. Uns quants ho van fer a *El 9 Nou*, i d'altres, com va ser el meu cas, a *Revista del Vallès*, setmanari que aleshores ja tenia algun treballador en nòmina i al qual vaig entrar de la mà de Frederic Nadal, per ocupar el càrrec de director adjunt.

En el segon semestre de 1990, després de la desaparició de *Plaça Gran*, Granollers es quedà amb dos setmanaris comarcals referencials: *Revista del Vallès* i *El 9 Nou*. Tots dos, convençuts de quines eren les seves possibilitats, intentaren, amb armes i estils força diferents, aconseguir la seva quota de mercat, tant pel que fa al nombre de lectors i subscriptors, com pel que fa a la publicitat. Els primers ho fèiem en català i castellà i en format de revista; els segons ho feien en català i sortien dues vegades a la setmana en format de diari. La batalla en els quioscos era total.

Els anys 1991 i 1992 van ser molt intensos informativament. La preparació i celebració dels Jocs Olímpics de Barcelona, amb Granollers com a subseu olímpica d'handbol, va coincidir amb uns quants successos força escabrosos i amb una moció de censura impulsada a l'Ajuntament pel regidor trànsfuga Manuel Nériz, que va fer trontollar, n'estic totalment convençut, les estructures polítiques municipals, i de passada també les periodístiques. La moció va posar a prova els mitjans de comunicació locals i els va fer més forts.

Revista del Vallès va viure, econòmicament parlant, uns quants anys força bons. La revista, reforçada i amb una bona estructura de corresponsals a la comarca, aconseguí uns bons resultats econòmics i de difusió durant uns quants anys seguits. El mes de juny de 1993, l'Oficina de Justificació de la Difusió (OJD) certificà una acta de control de difusió de 8.068 exemplars de pagament, una xifra més que significativa que situava el setmanari entre els més importants de Catalunya, lluny dels competidors directes.

Això ens va permetre canviar de redacció i ocupar un local cèntric de propietat a l'avinguda del Parc i ampliar el nombre de redactors, amb la incorporació també a dedicació completa del director Roberto Giménez, que, fent cas al seu cor, canvià la banca pel periodisme. Van ser anys també en què fins i tot es pagaren gratificacions especials! La fortalesa econòmica de l'empresa també es manifestava en altres fronts: l'ajuda econòmica a diferents entitats

que destacaven en projectes solidaris, com ara El Xiprer i la parròquia de Sant Esteve; el suport a iniciatives culturals i socials a través de la revista, impulsades pel Consell Comarcal, Blancs i Blaus, Gran Centre, Associació Cultural de Granollers, etc.; l'ampliació de l'oferta informativa amb noves propostes, com ara la publicació d'una entrevista setmanal a un personatge de Granollers o comarca (1.178 en total en el decurs de 24 anys); l'edició de llibres i números extraordinaris (amb presentació pública d'alguns en actes socials que van tenir una bona acollida), i les celebracions amb motiu de la commemoració dels 50 i 60 anys de la revista, sota la presidència, en el Consell d'Administració, de Pere Viaplana... Evidentment, aquesta relació d'esdeveniments podria ser molt més llarga i extensa.

Revista del Vallès inicià el nou segle XXI amb esperances, però amb certs temors. L'entrada en vigor de l'euro alterà uns quants preus, entre els quals el del paper de premsa. Les vendes van començar a minvar de mica en mica. Malgrat tot, els millors exercicis encara havien d'arribar: van ser els corresponents als anys 2004, 2005, 2006 i 2007. Algunes setmanes hi havia fins a 20 pàgines d'anuncis de feina! I n'hi havia també unes quantes de concessionaris de cotxes i d'immobiliàries amb ofertes de tota mena. La publicitat rajava.

El Consell d'Administració era presidit aleshores per l'advocat Carles Font, el qual va intentar —sense aconseguir-ho del tot— obrir la revista encara més a la societat i introduir nous canvis en la redacció i en la línia editorial

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

Redactors i personal de la *Revista del Vallès*, 2005 (Fotografia: Josep Garcia).

i informativa de la revista, ja que en moltes coses tant ell com altres membres de la junta discrepaven obertament del director. Fruit d'aquestes discrepàncies va intentar impulsar el document titulat «Principis ètics que han de regular el funcionament de Tarafa Editora de Publicaciones, SL». L'escrit, totalment redactat, no va prosperar. Carles Font, força desanimat i desenganyat per aquesta i altres circumstàncies, es va allunyar de *Vallés*.

L'any 2008 esclatà la bombolla immobiliària i començaren a esclatar també moltes altres coses. *Revista del Vallès* va notar els primers impactes importants el mes de maig. Les retallades no van trigar a arribar: menys corresponsals, menys redactors, sous congelats... La publicitat començà a caure en picat fins a percentatges del 30, 40 i 60 per cent cada any. Van desaparèixer gairebé completament els anuncis de feina, de cotxes i d'immobiliàries. Desesperats davant els números, es va obrir fins i tot la finestra publicitària als anuncis de relax i de prostitució, fins aleshores exclosos per immorals. El tancament constant de quioscos i punts de venda complicava encara més la situació. La revista, que no rebia cap mena de subvenció, depenia del mercat, i el mercat fallà estrepitosament.

Els anys 2009 i 2010 foren complicats laboralment i oferiren resultats econòmics negatius molt significatius. Es canvià de paper i de format per estalviar, però poc o res es va aconseguir. L'any 2011, l'empresa, que presidia un voluntariós Joan Catafal i que comptava amb Xavier Quer com a gerent, acomiadà dos treballadors i posà en marxa el primer ERO de reducció de jornada, que tingué continuïtat amb un altre de més durada. Hipotecada la redacció, els deutes amb el banc anaven augmentant perillósament.

Després de tota una vida junts, Sitjes Publicitat, empresa regentada per Lluís Sitjes Planas, que s'havia encarregat de la publicitat i de l'edició de *Vallés*, quedava deslligada traumàticament de Tarafa Editora de Publicaciones S.L. Al final del mes de novembre de 2012 i en plena crisi, Roberto Giménez, que havia ocupat el càrrec de director durant gairebé 30 anys, causà baixa laboral com a conseqüència d'una malaltia degenerativa. La direcció de l'empresa va decidir aleshores que fos jo qui agafés el relleu. Amb pocs redactors i col·laboradors, sortir dignament amb 48 pàgines era tota una odissea, però vam complir fins al final.

El mes de juny de 2013 els fets que tots intuïem que passarien van succeir finalment: els tretze socis de l'empresa editora van votar majoritàriament a favor de la dissolució de la societat. El dimecres dia 19 a la tarda, els treballadors (periodistes, publicistes, fotògraf, distribuïdors i dissenyadors, deu persones en total) vam rebre en mà i a la sala de juntes la carta d'acomiadament. Arribats a aquest punt, els treballadors ens preguntàvem si des de l'empresa s'havia fet tot el possible per evitar el tancament. Aquella nit

va ser llarga i dura. Durant unes hores i des de la soledat de la redacció, vaig escriure unes pàgines especials com a mostra d'homenatge i a manera de comiat de tots aquells companys, col·laboradors, subscriptors, lectors i anunciants que al llarg dels anys havien format part d'una manera o altra de la revista. El fotògraf Xavier Solanas va buscar les fotografies i va fer la de l'última portada. Hores abans recordo que havia escrit a la secció *Kilòmetre 0*.

24 «En el moment de l'adéu em vénen a la memòria gran quantitat de records, tots relacionats amb la premsa, amb els periodistes i un sector que ha estat i és, en el meu cas i en el dels companys amb els quals he tingut l'honor de treballar fins a dia d'avui i des de fa 25 anys, la nostra vida.»

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

Els de l'empresa Tarafa Editora de Publicaciones S.L. deien a l'editorial, titulat «*Revista del Vallès, 1940-2013*», que «la decisió de tancar es pren després de molts mesos de dificultats econòmiques que hem intentat superar posant en marxa diverses mesures al llarg dels darrers anys que no han donat els resultats esperats». I hi afegien:

«Ens acomiadem de tots vostès des del dolor i la tristesa, com ja hem remarcat, però amb l'esperança i el desig que els temps futurs siguin, econòmicament i socialment, millors per a tots. Estem convençuts que ens trobaran a faltar tant com nosaltres els trobarem a faltar a vostès. Adéu i moltes gràcies.»

El divendres 21 de juny de 2013 (número 4167, IV Època, Any 73), la portada de l'exemplar corresponent es presentava sobre un fons fotogràfic de diverses publicacions del *Vallès* amb el següent titular: «72 anys, 9 mesos, 3 setmanes. Adéu i moltes gràcies». Al carrer, la sorpresa va ser majúscula.

A partir d'aquell dia, la redacció de l'avinguda del Parc, 1 va emmurallar per sempre més. Els treballadors acomiadats, assessorats per UGT, vam cobrar els sous però vam denunciar l'empresa per tenir dret a les indemnitzacions per acomiadament per mitjà del Fons de Garantia Salarial. Es va acordar també demanar l'embargament de la capçalera. Uns quants col·laboradors es van quedar sense cobrar.

Passà l'estiu, arribà novembre i poques coses havien canviat a la redacció. Gairebé tot era al seu lloc: mobiliari, ordinadors, arxiu fotogràfic (milers d'imatges en paper, en negatius i en digital), col·lecció enquadernada de la revista, així com les obres artístiques de commemoració del 50è, 60è i 70è aniversaris, realitzades per Rafael Bartolozzi, Joan Abelló i Vicenç Viaplana, respectivament.

El dia 27 de novembre, gairebé tot aquest material passà a mans municipals, després de materialitzar-se l'acord de paraula inicial al qual havien arribat el president de Tarafa Editora de Publicaciones S.L., Joan Catafal, i Roser Rodríguez, cap de l'Arxiu Municipal, que participà en el pacte en representació de l'alcalde Josep Mayoral. L'objectiu era salvaguardar i protegir un patrimoni sociocultural important de la ciutat amb 72 anys, 9 mesos i 3 setmanes d'història, que es podria haver perdut definitivament si no s'hagués actuat a temps.

El 9 Nou, periòdic independent del Vallès Oriental

Va ser a principi de l'any 1989, quan uns quants representants de l'empresa Premsa d'Osona S.A., editora d'*El 9 Nou d'Osona i el Ripollès*, bisetmanari àmpliament conegut que havia iniciat la seva singladura el 1978 a Vic, van començar a treballar en el projecte vallesà. Després d'instal·lar-se en un despatx del carrer Palaudàries de Granollers, van iniciar una campanya informativa especial per donar a conèixer el nou periòdic que volien impulsar a la comarca amb el nom *El 9 Nou. Periòdic independent del Vallès Oriental*. En un dels catàlegs informatius que van dissenyar per explicar els seus plans, indicaven:

«Premsa d'Osona, S.A., a partir de la seva experiència en l'àmbit informatiu a les comarques d'Osona i del Ripollès ha constatat que hi ha un buit en l'apartat de premsa comarcal i local al Vallès Oriental, malgrat que existeix un potencial comprador per a productes d'aquest tipus. Aquest buit no és només un buit de premsa en català, sinó de premsa professional i amb criteris de qualitat. Les experiències que hi ha hagut en aquest camp fins al moment han estat poc reeixides.

(...) La línia ideològica que se seguirà continuarà essent la d'independència, ressaltant el sentit comarcal del Vallès Oriental i en defensa dels interessos propis de la comarca.»

El Consell d'Administració de l'empresa editora d'*El 9 Nou*, presidit per Miquel Codina, aprovà el projecte vallesà en una reunió que es va celebrar el 18 de maig de 1989. A partir d'aquí les coses van anar força ràpides. El seu director general, Jordi Molet, deia:

«El projecte de dotar el Vallès amb un nou periòdic no ha de perjudicar cap dels col·legues, tant escrits com radiofònics, perquè el nostre periòdic no ve a competir, sinó a omplir un buit que nosaltres creiem que existeix.»

Els del nou diari presentaren també ben aviat les seves credencials, que era tant com dir les seves intencions:

«*El 9 Nou* del Vallès Oriental tindrà dues edicions setmanals, el dilluns i el divendres, amb un mínim de pàgines prefixat en 32, i serà de format tabloide i bicolor. La informació serà íntegrament en català i cobrirà, en una primera fase, tot el territori comarcal, tret de Mollet i la seva àrea d'influència, que es volen tractar en una segona etapa. [...] El diari es vol fer amb criteris de qualitat i professionalitat editorial. Pel que fa a la línia ideològica, *El 9 Nou* es defineix com un periòdic democràtic, popular i progressista, no vinculat a cap grup polític, econòmic o religiós, la qual cosa li permet seguir una línia d'independència editorial.»

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

Dit i fet: *El 9 Nou* presentà en societat el seu primer número (abans havien fet un número extraordinari amb motiu de la Fira i Festes de l'Ascensió i un número 0 de prova amb data 14 de juliol) el 8 de setembre de 1989. L'acte va tenir lloc, amb l'assistència d'unes cinc-centes persones, a la seu de la seva cèntrica redacció, situada en un local de l'edifici Vila Oberta.

Presentació del bisetmanari *El 9 Nou* a Granollers, el 8 de setembre de 1989 (Fotografia: Ramon Ferrandis).

El primer número, de 56 pàgines, oferia les salutacions especials, entre d'altres, d'unes quantes personalitats: Jordi Pujol, president de la Generalitat de Catalunya; Joaquim Xicoy, president del Parlament; Manel Royes, president de la Diputació de Barcelona; Josep Serratusell, president del Consell Comarcal, i Josep Pujadas, alcalde de Granollers. A la portada, la notícia principal es referia al fet que encara no se sabia quin cos policial vigilaria els presos de Quatre Camins, tot destacant a la part central una fotografia del centre penitenciari. Altres notícies feien referència a diversos temes comarcals que tenien a veure amb Granollers, Parets del Vallès, Lliçà d'Amunt i Montmeló.

Per part de l'empresa, Miquel Codina i Jordi Molet, president i director general de Premsa d'Osona, respectivament, i la directora del diari, Mercè Cabanas, van ser els encarregats de presentar el projecte públicament. Els primers periodistes i col·laboradors del diari foren: Josep Mas, Xavier Salvador, Lluís Esteban, Joan Carles Arredondo, Teresa Terradas, Natàlia Viñets, Jaume Maspons, Joan B. Mauri, Anna Franco, Montse Tejera, Pepi Volart, Miquel Colomer, Jaume Farriol, Jordi Barbeta i Ramon Ferrandis.

L'arribada d'*El 9 Nou* a Granollers tenia lloc en uns moments en què havien fet fallida empresarial en un espai relativament curt i recent de temps uns quants projectes periodístics, entre els quals *L'Actualitat Comarcal* i *L'Actualitat Comarca-Magazine*. *Plaça Gran* presentava ja aleshores signes de clara debilitat. Aquesta situació fou aprofitada per *Vallés* per a créixer i ampliar la seva hegemonia. L'avís i aparició del nou periòdic propicià, però, com ja hem destacat, comentaris i reaccions ben diferents dins del sector al crit unànime, això sí, de «que vénen els de Vic!».

Mentre que alguns ho van veure com una amenaça —especialment els responsables de les empreses editores existents—, altres van veure l'arribada d'*El 9 Nou*, com una gran oportunitat. Aquest va ser el cas dels periodistes: uns quants hi van trobar feina i —oh sorpresa!— fins i tot van ser contractats.

Davant la nova situació que es creà a Granollers dins del sector, algunes empreses editores, com és el cas de Tarafa Editora de Publicaciones S.L., que editava el *Vallés*, van reforçar les seves estructures periodístiques i van iniciar un període de professionalització amb la contractació de periodistes llicenciats. La batalla entre *El 9 Nou* i *Vallés* al quiosc —i a vegades també dins i fora de les seves pàgines— estava servida. Els atacs que es feien des d'*El Vallés*, sempre a càrrec del seu director Roberto Giménez, mai no van merèixer cap resposta d'*El 9 Nou*.

El 9 Nou va ser especialment ben rebut per aquells que consideraven que *El Vallés* representava un passat polític franquista, un passat periodístic

Periodistes d'*El 9 Nou* a la redacció del carrer de Sant Jaume, 1989 (Fotografia: Ramon Ferrandis).

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

desfasat i antiquat, i un passat sociològicament de dretes, que volien deixar enrere. Uns quants representants d'aquest ampli grup van constituir ben aviat una extensa i representativa llista d'amics d'*El 9 Nou*. De mica en mica, el bisetmanari reforçà la seva presència a la comarca. A Granollers, la pugna informativa i la lluita pel pastís publicitari era ben oberta.

Professionalment, al llarg de la nova dècada de 1990, *El 9 Nou* va oferir l'oportunitat a molts joves d'iniciar-se i formar-se com a periodistes en un mitjà totalment professionalitzat i compromès, periodísticament parlant, amb els nous temps. Van ser anys de força moviment a les redaccions de la premsa local i comarcal, fet pel qual molts estudiants de periodisme i llicenciats recents utilitzaren aquests mitjans com a plataforma d'altres projectes personals més ambiciosos, de més volada, amb seu a Barcelona i Madrid.

Informativament i després de passar algunes proves, com ara les discrepàncies en la comissió que rebien els quiosquers durant els primers mesos, el periòdic va anar guanyant prestigi i confiança pas a pas, augmentant també les vendes i el nombre de subscriptors. Igual que els de la *Revista del Vallès*, els d'*El 9 Nou* van viure moments especialment intensos durant la dècada de 1990, amb uns quants fets de rellevància informativa que van posar a prova els seus periodistes.

Amb motiu de la celebració del cinquè aniversari del periòdic, el director general d'*El 9 Nou*, Jordi Molet, es felicitava de l'èxit de la seva proposta:

«Per a nosaltres, el fet que *El 9 Nou* al Vallès Oriental s'hagi consolidat ens referma en la creença que és possible fer un periodisme seriós en català, i que la premsa local i comarcal, si es fa amb criteris professionals, té el seu públic, mentre s'encertin els àmbits comunicacionals.»

Un extra de 16 pàgines servia per a presentar àmpliament el grup de persones que feien possible el projecte des d'una moderna redacció situada a l'edifici Vila Oberta, en la qual treballava un equip jove dedicat íntegrament al periodisme, sota la direcció —fet destacable— de Mercè Cabanas, segurament la primera dona directora de la premsa comarcal vallesana o, si més no, la primera a dirigir un setmanari d'aquestes característiques.

La commemoració del 10è aniversari va merèixer, el mes de novembre de 1999, un major desplegament informatiu: el número extra, de 80 pàgines i amb moltes fotografies a color, representà un salt endavant. Sota la direcció de Josep Mas, treballaven en la redacció un compacte i sòlid grup de periodistes i fotògrafs: Jaume Maspons, Gerard Jubany, Teresa Terradas, Marta Queral, Josep Villarroya, Joan Carles Arredondo, Ramon Ferrandis, Griselda Escrigas i Maria Forn. De la informació comarcal se n'ocupaven: Joan B. Mauri, Eva Auquè, Jordi Fandiño, David Baret, Pere Nadal, Francesc Roca, Anna Ballbona, Toni López, Susanna Ginesta, Jordi Calvet, Esteve Ribalta, Salva Mas i Irma Vallès. Altres col·laboradors importants eren Häns Mòller, David Bassa, Eloi Vila, Marc Forcada i Pep Vilar. Uns quants granollerins i vallesans, representatius de diversos sectors, entitats i grups, opinaren —la majoria d'ells contents i satisfets per la presència d'*El 9 Nou* a la comarca— sobre el diari i els fets noticiables més importants que s'havien publicat darrerament.

El seu ideari passava per una sèrie de punts que consideraven i consideren fonamentals: independència, sentit institucional, sentit nacional —l'exercici del dret a l'autodeterminació s'ha d'entendre de manera compatible amb el respecte i amb la solidaritat amb altres nacionalitats i entitats supranacionals—, interès social, progrés i innovació, professionalitat i sentit comarcal.

Amb aquests paràmetres i sota aquests principis, els d'*El 9 Nou* es van veure feliçment immersos, el 24 de setembre de 2004, en la celebració del 15è aniversari, un esdeveniment que van recordar amb l'especial *El 9 Nou, 15 anys*. Satisfets pel camí recorregut, es consideraven el diari de referència del Vallès Oriental. L'Oficina de Justificació de la Difusió (OJD) els certificà una difusió de 8.810 exemplars cada setmana, entre dilluns i divendres. A l'interior de l'especial oferiren àmplia informació (amb una detallada reproducció de les portades principals) sobre diversos aspectes relacionats amb la publicació: projecte empresarial, realització, edició, publicitat i subscripcions.

També hi havia unes quantes opinions. El president del Consell d'Administració de Prosa, Miquel Codina, tenia clar que «celebrarem els vint-i-cinc». Jordi Molet, director general d'*El 9 Nou*, tirà d'hemeroteca:

«Al començament hi havia gent que ens demanava un tipus de periodisme diferent, perquè entenia que allò que havia triomfat a Vic o a Ripoll no era adequat per a la comarca. Però a nosaltres ens va semblar que no, que havíem de mantenir el pols ferm fent allò que crèiem, i el temps ens ha donat la raó.»

30

D'altra banda, el director del diari, Josep Mas, destacà i defensà la tasca dels periodistes de proximitat i es congratulà de la fita assolida.⁷ Tots aquests aspectes havien estat ben presents a la festa d'aniversari celebrada uns dies abans, el 10 de setembre de 2004, als jardins de la Rectoria Vella de Sant Celoni, amb l'assistència d'unes set-centes persones, representants de la societat civil i del món polític, econòmic, artístic i social del Vallès Oriental.

Els darrers deu anys d'*El 9 Nou* han estat marcats per l'evolució econòmica del país. Els anys 2004-2007 van suposar per a l'empresa Prosa S.A., uns bons exercicis econòmics a nivell general del grup i també pel que fa a la seva edició del Vallès Oriental. Des de l'any 2008, el diari —que rep, com la resta de publicacions de Catalunya, les corresponents ajudes econòmiques que atorga la Generalitat a la premsa editada en català— ha viscut en carn pròpia les conseqüències de la crisi general i la particular del sector. La publicació s'ha vist especialment afectada pel descens de la publicitat i el canvi de model informatiu al qual sembla que estem abocats tots plegats.

Malgrat les dificultats, els responsables de l'empresa editora del diari re-marcaven, el 13 de juny de 2013: «Som de les poques empreses periodístiques que no han entrat en pèrdues en els darrers cinc anys de la crisi», i anunciaven tanmateix que «el grup s'ha mantingut en guanys però baixa un 6% la xifra de negocis». Segons les seves informacions, aquesta xifra havia passat dels 3,6 milions d'euros de 2011 a gairebé 3,4 el 2012. Xifraven la seva difusió en 8.024 exemplars, tot sumant les edicions del divendres i del dilluns.

L'empresa Prosa, que edita *El 9 Nou*, periòdic independent del Vallès Oriental, en el qual treballen unes 20 persones, regenta i dirigeix també altres importants projectes periodístics, com ara *El 9 Nou d'Osona i Ripollès*, *El 9 TV*, *El 9 FM* i la productora CTL (Catalana de Televisió Local). El periòdic està adherit al Consell de la Informació de Catalunya. Des de final de 2013, els

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

⁷ Josep Mas, «Especial 15 anys *El 9 Nou*. Premsa en primera persona», *El 9 Nou*, 24.9.2004.

seus lectors reben (tant a l'edició del dilluns com a la del divendres) juntament amb *El 9 Nou*, també *El Punt Avui* i *El 9 Esportiu*. Amb anterioritat, i durant molts anys, els seus lectors van rebre la històrica revista *Presència*.

Des de 1989 ençà, el diari ha estat reconegut amb diversos guardons, entre els quals el Premi Nacional de Premsa l'any 2010. Igualment, alguns dels seus treballs (realitzats pels periodistes Mercè Cabanas, Josep Villarroya, Jesús Medina i David Bassa, entre d'altres) han merescut distincions com ara el Premi Tasis-Torrent de Premsa Comarcal o el Premi Amador Garrell i Alsina.

Entre les moltes iniciatives que aquí dona suport el diari (Mitja Marató de Granollers - les Franqueses - la Garriga, Premi Literari Jaume Maspons, Pastoret de Granollers...), cal destacar també l'organització, des de l'any 2006, de l'elecció del Vallesà de l'Any, un guardó que en la primera edició va rebre Mercè Riera, màxima responsable d'El Xiprer de Granollers.

Actualment i després del tancament i la desaparició de *Revista del Vallès*, *El 9 Nou* esdevé el principal diari de venda en quiosc de la comarca. Des de fa temps, igual que altres publicacions, té una presència digital activa i molt important a través de la pàgina web (www.el9nou.cat) i de les xarxes socials, com és el cas de Twitter, on són líders a la comarca. Aquest any 2014 ha celebrat el 25è aniversari.

Altres capçaleres de la premsa periòdica local

Les publicacions anteriorment ressenyades tenen dos elements diferenciadors fonamentals de la premsa escrita: la periodicitat setmanal (o bisetmanal en el cas d'*El 9 Nou*) i la venda en quiosc, però més enllà d'aquestes publicacions, trobem una amplíssima gamma de propostes informatives, entre les quals hi ha revistes de venda en quiosc amb periodicitat mensual o semestral, publicacions gratuïtes setmanals, quinzenals, mensuals o sense interval de temps fix, i butlletins d'entitats de tota mena. Destacarem a continuació les que ens semblen més significatives.

Publicacions de venda en quiosc

Comarca Revista-Magazine: Joan Besson (editor de *L'Actualitat Comarcal*) i Modest Bonet (editor de *Comarca Deportiva*) sumaren sinergies durant uns quants mesos per no perdre la cartera d'anunciants i el seu potencial informatiu. S'oferia portada a color i bona presentació a l'interior, amb amplis reportatges sobre temes, principalment, de Granollers, sense deixar de mirar

Ponències

Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

cap al Vallès. Es publicà amb periodicitat mensual entre 1987 i 1989. Fins als 15 primers números formàrem part de la redacció: Frederic Nadal, Santi Guix, Francesc Bellavista, Jaume Munts, Agustí B. Gracia, Antonio Alcalde, Paco Cuevas, Esteve Gironella, Juan Tejero, Jordi Ribó, Joan Manuel Jubany i jo mateix. I arribaren fins al 21, convertida ja la revista en *Comarca Magazine*: José Antonio Pilar, Joaquim Sánchez, Joan Sala Vila, Modest Bonet, Eugeni Rius, Eduard Boet, Josep Maria Codina, Pep Vilar, Lluís Torres, Lluís Diumaró i Fermí Puig, entre d'altres. La revista marxà sense dir res, en silenci.

Sport Comarcal Vallès Oriental: L'editor Alfonso Alcaide va donar continuïtat a la revista *Deporte Vallesano*, que havia publicat amb èxit juntament amb el seu germà Juan. Es tracta d'una revista mensual amb informació esportiva de tota mena amb atenció especial als clubs més petits de diverses especialitats de tota la comarca. Fa mesos que no surt, però pot reaparèixer en qualsevol moment. A les seves pàgines es poden veure una gran quantitat de fotos de clubs i d'esportistes ben diversos. Es presenta a color i amb paper especial brillant i setinat.

Vernissatge. Publicació mensual artístic-literària: Interessantíssima proposta cultural impulsada pels editors Ramon Bufí i Joan Sala Vila, des de l'abril de 1983 fins al gener-febrer de 1985. Amb una bona presentació, la revista recollia diverses informacions relatives a pintors, escultors i artistes en general, amb entrevistes de Joan Sala i il·lustracions de Ramon Bufí de personatges com ara Josep Maria Ruera, Julio Vinyeta, Esteve Sarroca, Òscar Molina, Antoni Cumella... Reproduïa obres presentades, en molts casos en primícia, dels artistes locals: Jaume Icart, Josep Lluís Arimany, Kiku Mena, Vicenç Viaplana, Diosillo, Donat Puig, Josep Uclés... En la presentació i la impressió es nota la mà de l'impressor i escriptor Ramon Roca.

Vallesos. Gent, terra i patrimoni: Com el seu nom indica, el projecte (bianual) és de caràcter supracomarcal i ofereix informacions relatives a la gent, la terra i el patrimoni del Vallès Oriental i l'Occidental. L'editora, Gent i Terra, S.L., té la seu social a Santa Eulàlia de Ronçana, i la seva redacció des de 2013 a Granollers. Amb format revista a tot color i amb una bona presentació, *Vallesos* esdevé un bon exemple de premsa informativa i formativa. Vicenç Relats, director, i Ramon Vilageliu, editor, van posar en marxa l'any 2011 una iniciativa amb moltes possibilitats. En els números publicats fins ara —7 en total, i tots amb força pàgines—, hi han intervingut un bon planter d'escriptors, historiadors i periodistes. Cal destacar, per la seva importància i transcendència, les seves «Carpets» informatives. L'última ha estat dedicada a '75 anys del final de la guerra'. Una revista per col·leccionar.

El Vallès del Segle XXI: Es tracta de l'última proposta periodística granollerina de venda en quiosc. Un grup d'experiodistes i excol·laboradors de la

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

Revista del Vallès, capitanejats per Roberto Giménez i Juan Viñallonga, van decidir, a la vista del tancament imminent de *Vallès*, liderar un nou projecte de periodicitat mensual. També hi col·laboraren en el primer número: Jordi Abayà (director), Josep Mas, José P. Cañas Escamilla, Paco Cuevas, Francesc Barbachano, Javier Álvarez, César Alcalá, Javier Moreno, Xavier Sobrevia, Jordi Sanuy i d'altres. La revista, a tot color i amb disseny de Jonathan Gelabert, es presentà en societat el 28 d'agost de 2013 a la sala Tarafa. Empresarialment, la societat creada per impulsar el projecte no tenia ni té res a veure amb l'editora de *Vallès*, Tarafa Editora de Publicacions, S.L. Pel que es dedueix fins ara a través de la lectura de l'editorial i de diversos articles, els d'*El Vallès del Segle XXI* s'han situat políticament i socialment a la dreta de la dreta. La revista tancà el Nadal del 2014 tot coincidint amb la publicació del número 18.

Publicacions gratuïtes

Publijordi. Setmanari comercial: Projecte familiar impulsat pel matrimoni format per Jordi Corts i Maria Giménez. Revista de format clàssic. Va publicar-se des de la primera setmana de setembre de 1982 fins al juliol de 2005, i va constituir un dels primers projectes de premsa gratuïta setmanal. Oferia força informació política, social, cultural i esportiva, amb seccions fixes de lleure i entreteniment. Durant els primers anys va comptar amb uns quants excol·laboradors de *Vallès*: Ferran Salamero, José Viñals, Carme Corbi, Joan Sala Vila, Esteve Gironella... Després se n'hi van sumar altres de nous: J. A. Fernández, Paco Cuevas, Ramon Mora, Xavier Porcel, Carlos Paredes, Jordi Ribó, Miquel Maynou, Joan Ventura i Ester Corts. Cal destacar, entre altres iniciatives, els reportatges dedicats als comerços de Granollers, concretats en uns quants carrers i en uns quants establiments. L'any 1989 vaig entrar-hi a treballar i la vaig dirigir durant uns mesos, període en el qual vaig ser contractat. Era el primer contracte que tenia després de fer durant 11 anys de periodista col·laborador en diversos mitjans. Durant la dècada de 1990 i primers anys de la següent, la revista va introduir el color i nous canvis. També hi passaren nous col·laboradors: Sílvia Giró, Francesc Circuns, Mariona Freixa, Estel Armengol, Miki Güell, Lucrecia Ríos i Raquel Ardid, entre d'altres. La família va traspasar el negoci a l'empresari Ferran Ribó, que tenia intenció de seguir amb la capçalera. Després, però, de publicar uns quants números, *Publijordi* deixà de publicar-se; havia arribat fins al número 1025 el juliol de 2005.

Gol Vallès: Va néixer com a setmanari esportiu comarcal el 5 de febrer de 1985, fruit del projecte familiar impulsat per la família Piera-López, i més especialment per Oriol Piera, el primer director, que morí al peu del canó amb 40 anys. Va ser el primer diari esportiu publicat en català. El relleu familiar va

venir de la mà de la seva germana Núria, actual directora de la revista. *Gol Vallès* es convertí posteriorment en *Gol Esports. Revista mensual del Vallès Oriental, Vallès Occidental, el Maresme, la Selva i Badalona*.

34

El Tot Granollers i Vallès Oriental: Setmanari comercial de petit format. Des de setembre de 1993, segueix les passes del seu germà *El Tot Mataró i Maresme*, projecte del qual es deslligà poc després per iniciar el seu recorregut en solitari. El març de 2014 celebrà el 21è aniversari. Amb una bona presentació, prioritza la publicitat sobre la informació social, cultural i esportiva, i no recull informació política. Té una audiència estimada de 15.000 lectors, amb 10.000 exemplars de difusió. L'equip de redactors i col·laboradors, que dirigeix des de 1996 la periodista Maribel Margaix, està configurat per un grup voluntariós i constant amb molts anys a la casa: Pere Valls, Joan Sala Vila, Joan Villaró, Carles Murcia, Joan Castellsaguer, Jordi Garcia, Enric Pey, Josep Lluís Sólvez i Mònica Bedmar, entre d'altres. Ernest Pedrola n'és el director comercial.

La Portada. Revista mensual del Vallès Oriental, Vallès Occidental, el Maresme, la Selva i Badalona: Segona publicació del grup editor Pere i Fills S.L., de la família Piera-López. El primer número va sortir l'1 d'abril de 1995. En format diari, normalment amb 24 pàgines, ofereix informació general, social i cultural. Hi predomina la publicitat sobre la informació.

L'Actualitat de Granollers. El diari independent d'informació local: Els joves Jordi Ramos i Esteve Garrell, d'Edicions Gargot, van començar l'1 d'octubre de 1996 l'aventura de crear el primer diari gratuït de la història de la premsa granollerina i vallesana. El diari (editat en format revista, 4 pàgines habitualment, 3.500 exemplars) es repartia gratuïtament als forns de pa i a uns quants establiments comercials de Granollers. Primerament van sortir cinc dies a la setmana (de dimarts a dissabte), per passar a quatre el 29 d'agost de 1998. Tot aprofitant les festes de Nadal i de l'Ascensió, van publicar números especials amb força publicitat, que es repartien bústia per bústia. En total, uns 15.000 exemplars. S'oferia informació local de tota mena, i hi destacava l'opinió, l'agenda, els serveis... El número 1000, commemoratiu dels cinc anys de la revista, va sortir amb 20 pàgines i amb portada i contraportades a color. Hi havia articles de l'alcalde Josep Pujadas, Francesc Sala, Josep Maria Codina, Anna M. Jansana, Ramon Grau, Antoni Porta, Pere Valls, Josep Garrell Soto i Ramon Casanovas.

N'era el director Esteve Garrell i entre els redactors i col·laboradors destacaren Jordi Ramos, Salomé Altimira, Miquel Àngel Sepúlveda, Jordi Andreu, Sílvia Jordan, Enric Boluda, Mariona Freixa, Patri Diaz, Isabel Pérez, Raquel Paredes, Albert Sitjes, Ramon March, Tivi Tinell... Estaven associats a l'Associació Catalana de la Premsa Gratuïta. El 1998 van guanyar el Premi de

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

Periodisme Òmnium Cultural. Els de *L'Actualitat de Granollers* van anunciar el seu comiat en portada el divendres 31 de maig de 2002 (núm. 1130, any VII), tot lamentant la decisió que prenen «perquè els números no surten». Es referien, evidentment, als números econòmics.

Línia Vallès i El 10: En aquest ampli grup ens trobem també amb alguns setmanaris de difusió gratuïta amb ganes de fer-se un lloc a Granollers. Aquest seria el cas de *Línia Vallès* i *El 10*, ambdós originaris de Mollet. El primer va oferir, entre els anys 2005 i 2006, una edició quinzenal especial, sota la direcció, primer, d'Àlex Gutiérrez i de José Antonio Pilar, després. Posteriorment, però, la marxa d'un grup de redactors i col·laboradors de la publicació donà pas a la creació d'un altre setmanari gratuït similar, *El 10*, que durà de setembre de 2011 a desembre de 2013, després de viure etapes força mogudes professionalment i laboralment parlant. En format diari i a tot color, tant l'un com l'altre, sortien amb les pàgines que podien, on predominava la publicitat, sector que explotaven i exploten tant com poden. *Línia Vallès* es segueix publicant encara setmanalment. Saber des d'on ho fa resulta més complicat.

Altres publicacions

En clau local i pel que fa a altres publicacions de tota mena, cal destacar les promogudes per l'Ajuntament de Granollers (el mensual *Granollers Informa - Butlletí municipal*), pel Museu de Granollers (*Lauro*), *De Bat a Bat* (Hospital General de Granollers), *Oncovallès* (Fundació Oncovallès), *NacióGranollers.cat*, *Aravallès.cat*, *Batec* (Fundació Privada Vallès Oriental), *L'Estendard* (Societat Amics de la Unió), *Butlletí de l'AEG* (Agrupació Excursionista de Granollers), *El Lligall* (Col·legi d'Advocats de Granollers), *La Pedra de l'Encant* (Comissió de Festa Major de Blancs i Blaus de Granollers), *Ressò* (Taller de la Gent Gran) i unes quantes més encara.

A l'Arxiu Comarcal, Fons de l'Hemeroteca Municipal Josep Móra, hi ha registrades unes 130 publicacions d'aquesta època, la majoria relacionades amb entitats socials, esportives i culturals. Moltes d'elles, però, són ja només un referent. Unes quantes s'han deixat de publicar i han apostat per la proposta digital i d'altres esperen temps millors per sortir novament en paper.

El Gual Permanent: No podríem acabar aquest itinerari per les publicacions diverses que han sortit al llarg dels darrers anys a Granollers sense parlar d'*El Gual Permanent. Publicació literària i artística de Granollers i pobles del voltant*, publicada entre l'abril de 1983 i la primavera de 1987, que es presentà, anònimament i des de la clandestinitat més absoluta, amb l'objectiu, deien els promotors, «d'omplir un buit informatiu». Amb 8 pàgines

en format revista en blanc i negre, la publicació es podia adquirir només a uns determinats llocs, entre els quals, les llibreries La Gralla i Can Carbó. Ben escrita, en català evidentment, *El Gual Permanent* oferia informacions i consideracions sobre temes i persones d'una manera directa i punyent, que disfressava d'humor i sàtira. La premsa i els periodistes tampoc no s'escapaven de les seves crítiques. La revista, que agradà a un sector de gent, va molestar tanmateix a uns quants, que es veien ben retratats a través de noms com el del batlle *Rafael Pallús*, el rector *Blai Merder*, l'activista cultural *Miquel Clenxer*, el botiguer *August De-sastre*, el *Cotxino-Curt de Ritme*, *La Faixa de Descrèdit* i la *Unió de Potiners*. Criticaven i repartien llenya des de l'anonimat més absolut. El nom encara no fet públic dels seus autors —hi ha gent que sap qui eren— és un dels secrets més ben guardats de Granollers.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

La premsa: final d'una època i d'un model?

Acabem la ponència referint-nos al seu títol: arriba la premsa al final d'una època i d'un model? La pregunta és plena d'interrogants als quals intenten respondre els experts en la matèria. La realitat ens diu que, en plena revolució tecnològica i informativa en l'època d'internet, assistim a uns canvis enormes en tot allò que té a veure amb el sector de la informació. Aquests canvis, que tants problemes estan causant als periodistes, formen part des de fa temps de l'agenda de treball dels integrants de l'Associació de Professionals de la Comunicació del Vallès Oriental, un col·lectiu que en coneix bé les conseqüències a Granollers i comarca.

Desapareixeran els diaris de paper en un temps relativament curt? En cas de no ser així definitivament, quins aguantaran? Quin futur espera a la premsa comarcal? Cap a quin model anem? Passa la solució realment per la premsa digital? Són preguntes que han començat ja a trobar resposta en el món digital i també en clau local. Actualment, els diaris generalistes de paper passen dificultats arreu, i són molts els periòdics que pateixen greus penúries econòmiques. D'exemples a Espanya i a Catalunya n'hi ha uns quants, i naturalment, també a Granollers, on fa poc, com ja hem destacat, va tancar la històrica capçalera de *Vallés* després de 72 anys, 9 mesos i 3 setmanes d'existència.

Els periodistes seguim tenint les coses molt difícils, però els que treballem a la premsa escrita encara molt més, ja que treballem en un sector que s'està morint. Molts han dipositat les seves esperances en les noves tecnologies, però la resposta d'internet és plena d'incerteses. Tanmateix, a Granollers podem trobar ja en aquests moments tanta o més informació a les pàgines web d'unes quantes publicacions i als diaris digitals (www.naciogranollers.com).

cat, www.aravalles.cat, www.setdies.cat) que als diaris de paper. El model sí que està canviant.

Agraïments: a més de l'exhaustiva consulta de les col·leccions de les diverses publicacions locals al Fons de l'Hemeroteca Josep Móra de Granollers a l'Arxiu Comarcal del Vallès Oriental, he pogut comptar amb els valuosos testimonis de Frederic Nadal, Josep Mas, Josep Maria Codina, Montserrat Ponsa, Donat Putx, Núria Piera, Maria Giménez, Joan Sala Vila, Ramon Ferrandis, Xavier Solanas, Jordi Ribó, Josep Garcia, Toni Torrillas, Antonio Alcalde, Esteve Gironella, Lluís Sitjes, Maribel Margaix, Joan Besson, Lluís Tintó, Josep Arenas i Enric Bartel.

37

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

Apèndix

L'Actualitat Comarcal

1982-1986

SUBTÍTOL: Setmanari independent d'informació general.

38 EDITOR: JBB.

DIRECTOR:

- Joan Besson (núm. 1, 1 d'octubre de 1982).
- Jordi Pey (núm. 88, 11 d'octubre del 1984).
- Francisco Mora (núm. 102, 1 de febrer de 1985).
- Jordi Pey (núm. 133, 18 d'octubre de 1985).
- Xavier Porcel (núm. 143, 3 de gener de 1986).

REDACTORS I COL-LABORADORS:

—Núm. 1, 1 d'octubre de 1982: Lluís Torres, Eugeni Rius, Frederic Nadal, Joaquim Elcacho, Antoni Rabal, Víctor Busquet, Joan Carles Torra, Pere Cornellas, Josep Maria Ventura, Miquel Moreno, Joan Cortés, Manel Clot, Fermí Puig, Miquel Barbany, Carles Nogueira, Juli Santaeugenia, Joan Marquès, Àngel Ruiz, Isidre Torrabadella, Joan Ignasi Llagó, Vicenç Viaplana, Jordi Riba, Jordi Solé Tura, Josep Nogués.

—Núm. 38, 1 de juliol de 1983: Lluís Torres, Eugeni Rius, Frederic Nadal, Joaquim Elcacho, Antoni Rabal, Víctor Busquet, Joan Carles Torra, Miquel Ramon, Pere Cornellas, Josep Nogués, Joan Safont, Francisco Mora, Montserrat Ponsa, Miquel Moreno, Manel Clot, Isidre Bonet, Ramon Vilanova, Isidre Torrabadella i Enrica Roca.

—Núm. 47, 14 d'octubre de 1983: Jordi Pey, Frederic Nadal, Eugeni Rius, Paco Monja, Jordi Ribó, Pere Cornellas, Josep Nogués, Montse Erra, Antoni Valls, Josep Vilar, Pere Bernal, Carlos Paredes, Miquel Ramon, Jordi Ribó, Josep Vilar, Pere Bernal, Miquel Ramon, Mercè Barnils, Joaquim Elcacho, Josep Estrada, Santi Guix, Joan Campàs, Carles Riera, Lluís Torres i Ramon Roca.

—Núm. 88, 11 d'octubre de 1984: Jordi Pey, Paco Monja, Frederic Nadal, Paco Cuevas, Isidre T. Gall, Enrica Roca, Jordi Ribó, Pere Cornellas, Ramon Vilanova, Santi Guix, Jordi Ortiz, Norbert Girbau, Frederic Roda i Lluís Torres.

—Núm. 100, 18 de gener de 1985: Paco Monja, Frederic Nadal, Paco Cuevas, Ramon Vilanova, Xavier Porcel.

—Núm. 165, 13 de juny de 1986: Carme Sarradell, Frederic Nadal, Marc Botey, Joan Manel Jubany, Ramon Vilanova, Antonio Alcalde, Ramon Ferrandis, Xavi Balañà.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

—Núm. 1, 1 d'octubre de 1982: Torras i Bages, 11. Granollers. Tel. 93 870 09 00.

—Núm. 73, 27 d'abril de 1984: Carrer Indústria, 40. Granollers.

PERIODICITAT: Setmanal. Vacances el mes d'agost.

DATA D'APARICIÓ: 1 d'octubre de 1982.

DATA DEL NÚMERO DARRER: 13 de juny de 1986.

TEMÀTICA: Informació general de la comarca del Vallès Oriental. Incidència notable a Granollers en presentar molta informació social de la vida granollerina a partir de seccions com *La Guitza* (Jordi Pey) i *La bitlla* (Marc Botey), que assoleixen, en diferents èpoques, un notable èxit. Aquests temes socials estan acompanyats igualment de reportatges sobre temes socials que preocupen la gent, especialment aquells que ho passen malament a causa de la crisi, les dificultats...

IDIOMA: Català, predominant, i castellà.

CARACTERÍSTIQUES TIPOGRÀFIQUES: Format revista. El disseny de la capçalera i de les pàgines interiors és de Vicenç Viaplana. Portada amb paper especial setinat a color. Interior, blanc i negre. Números especials (preferentment per Nadal), a color. Nombre de pàgines: normalment, 32, 36...; els números especials, fins a 80. Gran importància del dibuix amb l'aportació especial de Ramon Vilanova, autor de la major part dels retrats que s'hi publiquen. Els retrats són, especialment, de dos tipus: els que serveixen per presentar el tema principal de la portada (gairebé sempre de representants de la vida política de Granollers i comarca), i aquells altres (més treballats i elaborats) que configuren els personatges entrevistats (Josep Nieto, Pere Canal, Paco Merino, Jordi Benito, Amador Garrell, Lluís Sitjes, Josep Cardús, Carles Riera, Antoni Cumella...) pel periodista Jordi Pey. Impressió: Bengar, carrer Isabel de Villena, 50, de Granollers. Composició: Fotocomposició Cabot. Carrer Corró, 129, de Granollers.

PREU: Núm. 1, 1 d'octubre de 1982: 35 pessetes; núm. 88, 11 d'octubre de 1984: 50 pessetes; núm. 143, 3 de gener de 1986: 65 pessetes; núm. 165, 13 de juny del 1986: 75 pessetes.

TIRATGE: 2.000 exemplars.

Plaça Gran

1978-1990

SUBTÍTOL:

- Publicació granollerina (núm. 1, 4 de novembre de 1978).
- Setmanari del Vallès Oriental (núm. 157, 20 de maig de 1982).
- Crònica del Vallès Oriental (núm. 203, 8 d'abril de 1983).

40

EDITOR: Premsa Vallesana, S.A.

DIRECTOR:

- Joan Barcon (núm. 1, 4 de novembre de 1978).
- Lluís de Planell (núm. 212, 10 de juny de 1983).
- Xavier Porcel (núm. 251, 8 de març de 1984).
- Paco Monja (núm. 327, 19 de setembre de 1985).
- Lluís Esteban (núm. 501, 20 d'abril de 1989).
- Joan Carles Arredondo (núm. 502, 27 d'abril de 1989).
- Álvar Maduell (núm. 506, 25 de maig de 1989 – núm. 519, 10 d'octubre de 1989).
- Sense director fins al final (núm. 551, 26 de juliol de 1990).

REDACTORS I COL-LABORADORS:

- Núm. 1, 4 de novembre de 1978: Lambert Botey, Pere Canal, Joan Colomer, Josep Comas, Lluís Diumaró, Josep M. Farnés, Josep Garrell, Esteve Sala, Lluís Tintó, Arian Botey, Josep Cardús, Manuel Clot, Vicenç Oliveras, Francesc Sala, Martí Suñol, Lluís Bauxell, Esteve Sarroca, Ramon Munné, Carme Garrell.
- Núm. 18, 10 de març de 1979: Lluís Bauxell, Pere Canal, Carme Garrell, Ramon Munné, Vicenç Oliveras, Francesc Sala, Esteve Sarroca, Martí Suñol, Montserrat Ponsa, Montserrat Dalmau, Jaume Ortuño, Salvador Llobet, Jordi Baulies, J. Rovira, Joan Martí Torres, Joan Colomer, Miquel Gullón, Joan Portet i Joan Vallicrosa.
- Núm. 94, 3 de gener de 1981: Joan Besson, Jaume Camp, Joan Colomer, Josep Garrell i Soto, Ramon Munné, Montserrat Ponsa, Joan Portet, J. Cladellas, Montserrat Dalmau, Eugeni Rius, Quico Sala, Esteve Sarroca, Xixu, Narcís Barceló, Blai Blanquer, Pere Canal i d'altres.
- Núm. 158, 27 de maig de 1982: Clotilde Parellada, Paco Monja, Lluís Esteban, Julián Corón, Joan Colomer, Manuel Clot, Jordi Resina, Mercè Serras, Montserrat Dalmau, Pere Mateu, Soledad Castejón, Xavier Porcel, Pep Vilar, Montserrat Medalla, Joan B. Mauri, Maria Àngels Cullell, Manel Sala Vila, Ramon Ferrandis, Juan Tejero, Jordi Ribó i Jordi Pey.
- Núm. 189, 31 de desembre de 1982: Lluís de Planell, Paco Monja, Lluís Esteban, Anna Pagespetit, Jordi Pey, Jordi Ribó, Juan Tejero, Josep

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

Garcia, Josep Bosch, Ramon Ferrandis, Soledad Castejón, Xavier Porcel, Pere Comas, Montserrat Saboya, Joan B. Mauri, Vicenç Relats, Pere Julià, Joan Portet, Joan Colomer, Jordi C. Banchs.

—Núm. 213, 17 de juny de 1983: Lluís Esteban, Xavier Porcel, Anna Pagespetit, Jordi Ribó, Juan Tejero, Joan Fargas, Ramon Ferrandis, Carme Clopés, Pere Comas, Pep Vilar, Dídac Valls, Joan Portet, Ferran Lozano.

—Núm. 251 de 8 de març de 1984: Lluís Esteban, Anna Pagespetit, Elisenda Cuquet, Ramon Ferrandis, Pere Julià, Matilde Pont, Montserrat Saboya.

—Núm. 302, 28 de febrer de 1985: Vicenç Relats, Matilde Pont, Mª Núria Revetlle, Lluís Esteban, Ramon Ferrandis, Màrius Gómez, Xavier Mateu, Montserrat Erra, Elisenda Cuquet, Núria Miquel, Dolores Pedrosa, Anna Pagespetit, Carme Pont, Albert Jordana i Jaume Farriol.

—Núm. 327, 19 de setembre de 1985: Lluís Esteban, Màrius Gómez, Esteve Gironella, Juan Rubio, Elisenda Cuquet, Núria Miquel, Anna Pagespetit, Carme Pont, Josep Maria Valls, Jesús Garcia, Montserrat Saboya, Montserrat Erra, Francesc Pujol.

—Núm. 420, 6 d'agost de 1987: Lluís Esteban, Joan Carles Arredondo, Donat Putx, Miguel Ángel Aso, Natalia Vinyet, Joan Portet, Vinyet Martorell, Esteve Gironella, Josep Lluís Sólvez, Jordi Ribó, Esteve Sala, Salvador Estany, Santiago Cucurella, Francesc Rocasalbas, Jaume Rodri, Rosa Ruera, Domènec Barbany.

—Núm. 500, 13 d'abril de 1989: Lluís Esteban, Joan Carles Arredondo, Miguel Ángel Aso, Montse Tejera, Míriam Torres, Esteve Gironella, Pepi Volart, Salvador Estany, Míriam Viaplana, Joan Serrat, Xavier Marí, Josep Lluís Sólvez, Jordi Ribó, Montserrat Saboya, Jordi Perich, Lola Robles, Pere Comas, Juli G. Valls, Joan Sala Vila, Pere Valls, Francesc Pujol, Joan B. Mauri, Josep Arenas.

—Núm. 520, 26 d'octubre de 1989: Àlvar Maduell, Míriam Viaplana, Míriam Torres, Joan Sala Vila, Francesc Pujol, Montserrat Saboya, Montserrat Mir, Joan Serrat, Josep Basolí, Martí Parera, Xavier Marí, Esteve Sala, Juli G. Valls, Pere Comas, Pere Valls, Pere Mateu, Martí Boada, Josep Garcia, Esteve Gironella i Jordi Ribó.

—Núm. 551, 26 de juliol de 1990: Llorenç Pascual, Míriam Viaplana, Joan Sala Vila, Montse Mir, Pilar Pereira, Josep Garcia, Lourdes Giménez, Ofèlia Roca, Joan Serrat, Jordi Riera, Salvador Montes, Lola Robles, Xavier Marí, Xavier Muntanya, Àlvar Maduell, Ruth Sala, Joan Pujol, Juli G. Valls, Pere Valls, Josep Garrell, Esteve Sala, Joan Colomer, Esteve Gironella, Josep Arenas.

REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ, SUBSCRIPCIONS I PUBLICITAT:

—Núm. 1, 4 de novembre de 1978: Anselm Clavé, 46.

—Núm. 90, 29 de novembre de 1980: Nou, 12.

—Núm. 109, 25 d'abril de 1981: Anselm Clavé, 46.

—Núm. 157, 20 de maig de 1982: Girona, 189, baixos A.

—Núm. 324, 29 d'agost de 1985: Roger de Llúria, 1, 1r, 1a.

PERIODICITAT: Setmanal (dijous).

DATA D'APARICIÓ: 4 de novembre de 1978.

DATA DEL NÚMERO DARRER: 26 de juliol de 1990.

42

TEMÀTICA: A la primera etapa (1978-1982) prima la informació granollerina, tot i que també destaquen moltes entrevistes realitzades a personalitats de la vida política i cultural de Catalunya. Després, fins al 1990, pren rellevància tot allò que té a veure especialment amb la comarca del Vallès Oriental.

IDIOMA: Català.

CARACTERÍSTIQUES TIPOGRÀFIQUES: Tipografia i òfset a una tinta durant la primera etapa (1978-1982) amb impressió a Gràfiques Garrell del carrer de Josep Umbert de Granollers, per passar després a rotativa: Barcelonesa de Publicacions, S.A. de Barcelona. De 20-24 pàgines passa a 32, 36, 40... depenent de la publicitat. Números extraordinaris per Nadal, Fira de l'Ascensió... amb ampliació de pàgines fins a 80 i portades especials a color amb reproduccions d'obres d'artistes com Jordi Gendra, Amador Garrell, Jaume Icart, Vicente Albarranch i Joan Abelló.

PREU: Núm. 1, 4 de novembre de 1978: 25 pessetes; núm. 157, 20 de maig de 1982, 40 pessetes; núm. 251, 8 de març de 1984, 50 pessetes; núm. 324, 29 d'agost de 1985, 75 pessetes; núm. 420, 6 d'agost de 1987, 85 pessetes; núm. 500, 13 d'abril de 1989, 100 pessetes; núm. 551, 26 de juliol de 1990, 125 pessetes.

TIRATGE: 3.500 exemplars.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

Revista del Vallès

1977-2013

EDITOR:

- Ediciones Vallés S.A. (núm. 1, 30 d'abril de 1977).
- Ediciones Vallesanas S.A. (núm. 262, 28 de febrer de 1981).
- Ediciones Tarafa S.A. (núm. 337, 2 d'octubre de 1982).
- Tarafa Editora de Publicaciones S.L. (núm. 788, 4 de gener de 1992).

DIRECTOR:

- A. Morán (núm. 1, 30 d'abril de 1977).
- Juan Antonio Segura (núm. 216, 1 de març de 1980).
- Roberto Giménez (núm. 383, 3 de setembre de 1983).
- Paco Monja (núm. 4139, 7 de desembre de 2012).

REDACTORS I COL-LABORADORS:

- Núm. 1, 30 d'abril de 1977: Francisco Mora, Frederic Nadal, Ferran Salamero, Joan Sindreu, «Joan de Can Català», R. P. Femenias, Joan Mas, José Mas, Carme Corbi.
- Núm. 98, 30 d'agost de 1978: Francisco Mora, C. Pérez, R. Florit, Ferran Salamero, Carme Corbi, José Mas, Frederic Nadal, Juan Mas.
- Núm. 216, 1 de març de 1980: Francisco Mora, Ferran Salamero, Ramiro Argel, José Mas, Frederic Nadal, Joan Sala Vila, Joan de can Català, Carme Corbi. Juan Mas.
- Núm. 383, 3 de setembre de 1983: Juan Viñallonga, José Cañas Escamilla, Ferran Salamero, José Mas, Ramon Mora, Juan Mas.
- Núm. 589, 9 de gener de 1988: José Cañas Escamilla, Jordi Sanuy, José Antonio Pilar, Jordi Abayà, Francisco Barbachano, Jordi Sanuy, Esteve Gironella.
- Núm. 675, 21 d'octubre de 1989: Paco Monja, Eva Blanco de Alba, Jordi Sanuy, Jonathan Gelabert, Joaquim Batlle, José Mas, Antonio Alcalde, Frederic Nadal, Jordi Sanuy, Didac Valls, José Cañas Escamilla, Francisco Barbachano.
- Núm. 706, 24 de maig de 1990, extra de l'Ascensió: Paco Monja, José Antonio Pilar, Jordi Sanuy, Jordi Abayà, Josep Algueró, Francisco Barbachano, Josep Mª Blanco, Paco Cuevas, Josep Mª Español, Jonathan Gelabert, Xavier Giménez, José Mas, Frederic Nadal, Didac Valls, Antonio Alcalde, Esteve Gironella, Mercedes Maestre, Jordi Ribó, Josep Lluís Sólvez, Juan Tejero, Jordi C. Banchs.
- Núm. 1000, 10 de febrer de 1996: Paco Monja, José Antonio Pilar, Jordi Abayà, Jordi Sanuy, Sonia Bartrés, Paco Cuevas, Francesc Barbachano, José Mª Español, Xavier Giménez, José Mas, Frederic Nadal, Pedro Viaplana, Elisabeth Acedo, Pedro Báscones, Pilar Pereira, Pere Homs, Soledad López,

Marta Vallribera, Antonio Alcalde, Josep Garcia, Esteve Gironella, Jordi Ribó, Ramon Munné, Jordi C. Banchs...

—Núm. 3532, 22 de desembre de 2000. *Revista del Vallès 60 aniversari. L'extra dels extres (1940-2000)*: Claudio Colomer, Roberto Giménez, Josep Pujadas, Jordi Terrades, Paco Monja... Repàs als extres i als articles de: Josep Maria Ruera, Salvador Llobet, Pere Canal, Josep Estrada, Esteve Duran, Antoni Jonch, Josefina Sampere, Josep Verde Aldea, Josep Maria Puchades, Jacint Bellonch, Jaime Viñallonga, Francisco Llobet, Pedro Viaplana, Carlos Font Llopart, Feli Miyares, Miquel Boix, Ramon Sobrevia, Jaume Llacuna, Francisco Mora, Joan Illa Morell (JIM), Pere Comas, Frederic Nadal, Carles Sindreu, Josep Homs, Santi Santamaria, Fermí Puig, José Mas, Jordi Abayà, Esteve Ferrer, Ramon Munné...

—Núm. 3358, 26 de juliol de 1997: Paco Monja, José Antonio Pilar, Jordi Abayà, José Mª Español, Xavi Giménez, José Mas, Frederic Nadal, Jordi Sanuy, Francisco Barbachano, Jone Larrañaga, Ruth Mañero, Nuria Montoro, Pilar Pereira, Emma Pineda, Jordi Purtí, Mª Dolors Rascón, Dolors Rovira, Xavier Solanas, Esteve Gironella, Josep Garcia i Antonio Alcalde.

—Núm. 3759, 27 de maig de 2005: Paco Monja, Jordi Abayà, Jaume Ribell, Oriol Serra, David Brunat, Sara Ramos, José Mas, Xavi Giménez, Frederic Nadal, Jordi Purtí, Jéssica Úbeda, Sara Ramon, Sara Cañete, Sara Mora, Xavier Sobrevia, Josep Garcia, Xavier Solanas, Toni Torrillas, Jordi C. Banchs, Lluïsa Melillas, Jordi Badillo.

—Núm. 4043, 31 de desembre de 2010: Paco Monja, Jordi Abayà, Jaume Ribell, Oriol Serra, Norma Vidal, Albert Segura, José Mas, Frederic Nadal, Jordi Purtí, Carmen González, César Alcalá, Esther Moreno, Francesc Barbachano, Xavier Sobrevia, Marina Martori, Santi Montagud, Xavier Solanas, Josep Garcia, Toni Torrillas, Jordi C. Banchs, Esteve Gironella, Lluïsa Melillas, Jordi Badillo, Josep Arenas.

—Núm. 4167, 21 de juny de 2013: Jordi Abayà, Oriol Serra, Norma Vidal, Adrià Barrio, José Mas, Frederic Nadal, Francesc Barbachano, Xavier Sobrevia, Jonathan Gelabert, Marina Martori, Joan Sala Vila, Santi Montagud, César Alcalá, Mariano Riera, Jaume Borràs, Xavier Solanas, Josep Garcia, Toni Torrillas, Jordi C. Banchs, Rosa Mª Gurri, Albert Llovera, Jordi Badillo, Toni Argent, Montserrat Medalla, Rosa Ruera, Òscar Riu, Carlos Paredes, Paco Arcilla, Amara Allegue, Ramon Font, Albert Segura, Josep Arenas.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

—Núm. 1, 30 d'abril de 1977: plaça Perpinyà, 8, 3r. Telèfons 870 65 33 i 870 65 34.

—Núm. 135, 3 de febrer de 1979: Av. Sant Esteve, 3, baixos. Tel. 870 65 33 i 870 65 34.

—Núm. 637, 7 de gener de 1989: Av. Sant Esteve, 3, 3r B.

—Núm. 812, 13 de juny de 1992: Av. Sant Esteve, 7, 5è, 3a. Tel. 870 61 23.

Fax: 870 77 26.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

—Núm. 3458: 1 de juliol de 1999: Av. del Parc, 1, entresol 1^a.

PUBLICITAT I EDICIÓ:

—Núm. 1, 30 d'abril de 1977. Sitjes Publicitat: pl. de Perpinyà, 8, 3r. Telèfons 870 65 33 i 870 65 34.

—Núm. 135, 3 de febrer de 1979: Av. Sant Esteve, 3, baixos. Tel. 870 65 33 i 870 65 34.

—Núm. 620, 3 de setembre de 1998: Josep Umbert 25-27. Tel. 93 870 65 33.

—Núm. 3.475: 5 de novembre de 1999: pl. d'Onze de Setembre 7, local 2. Tel. 93 870 65 33 i 93 870 65 34.

PERIODICITAT:

—Bisetmanal (dimecres i dissabte, núm. 1, 30 d'abril de 1977).

—Setmanal (dissabte, núm. 216, 1 de març de 1980; divendres, núm. 3384, 30 de gener de 1998).

DATA D'APARICIÓ: 30 d'abril de 1977.

DATA DEL NÚMERO DARRER: 21 de juny de 2013. *Revista del Vallès* tanca després de 72 anys, 9 mesos i 3 setmanes de presència ininterrompuda al quiosc tot considerant les seves etapes anteriors d'*Estilo* (28 d'agost de 1940) i de *Vallés Semanario de F.E.T. y de les J.O.N.S.* (1 de març de 1942).

TEMÀTICA: Informació general de la comarca del Vallès Oriental. Diverses seccions: política, economia, laboral, societat, successos, esports, cultura, opinió... Destaquen igualment una sèrie de seccions fixes. Augment de fotos de mica en mica. Publicació per Nadal, l'Ascensió i Festa Major, fins l'any 2011, de números extraordinaris (prop de 200 al llarg dels gairebé 73 anys de la revista) sobre diferents temes de Granollers i comarca, amb la participació d'un gran nombre de col·laboradors. Els extres suposen una aportació especial i singular de *Vallés* al periodisme comarcal.

IDIOMA: Castellà i català, amb predomini del primer.

CARACTERÍSTIQUES TIPOGRÀFIQUES: Format revista. Òfset a una tinta, llevat dels extraordinaris: De vint-i-vuit pàgines, llevat dels extres. Moltes il·lustracions arreu del text. Publicitat en un 30% o més. En alguns casos, s'arriba al 50%. Els anys 80, canvi a paper setinat amb portada a color i ampliació de pàgines a 76, 80, 84... depenent del percentatge de publicitat. Impressió a diverses impremtes de Granollers i comarca: Dydgraf Indústria Gràfica, Instant-Copy, Litosplai...

La numeració de *Revista del Vallès* arriba fins al número 1074 en data 19 de juliol de 1997 per passar una setmana després (26-7-1997) al 3358, numeració antiga i ara recuperada que seguirà fins al final. L'any 2009 (núm. 3952,

6 de març), canvi a rotativa (Gràfiques de Premsa Diària, S.A. de Parets del Vallès) amb format de diari.

TIRATGE/AUDIÈNCIA:

—Núm. 865, 26 de juny de 1993: 8.068 exemplars de difusió de pagament setmanal segons acta de control de l'Oficina de Justificació de la Difusió (O.J.D.).

—Núm. 4167, 21 de juny de 2013: 50.000 lectors setmanals, corresponent a la mitjana anual 2012 (Baròmetre de la Comunicació).

46

PREU: Núm. 1, 28 d'agost de 1940, 10 pessetes; núm. 76, 1 de març de 1942, 10 pessetes; núm. 1, 30 d'abril de 1977, 25 pessetes; núm. 383, 3 de setembre de 1983, 35 pessetes; núm. 675, 21 d'octubre de 1989, 110 pessetes; núm. 706, 24 de maig de 1990, extra de l'Ascensió, 250 pessetes; núm. 4043, 31 de desembre de 2010, 2€; núm. 4167, 21 de juny de 2013, 2,20€.

Ponències
Revista del
Centre d'Estudis
de Granollers,
19 (2015), 7-49

El 9 Nou

1989 - actualitat

SUBTÍTOL: Periòdic independent del Vallès Oriental.

EDITOR: Premsa d'Osona S.A.

—President, Miquel Codina

—Director general, Jordi Molet.

DIRECTOR:

—Mercè Cabanas (núm. 1, 8 de setembre de 1989).

—Josep Mas (núm. 976, 3 de setembre de 1999).

REDACTORS I COL-LABORADORS:

—Especial Fira de l'Ascensió, maig de 1989, i núm. 0, de 14 de juliol: Josep Mas, Teresa Terradas, Manel Bonafacia, Natàlia Viñets, Jaume Farriol, Santiago Cucurella, Santi Santamaria, Martí Sunyol, Antoni Coromina, Pere Prat, Carme Riera, Josep Comajoan, Dolors Altarriba, Montse Tejera.

—Núm. 1, 8 de setembre de 1989: Josep Mas, Xavier Salvador, Lluís Esteban, Ramon Ferrandis, Joan Carles Arredondo, Joan Miquel Campos, Teresa Terradas, Natàlia Viñets, Jaume Maspons, Joan B. Mauri, Anna Franco, Montse Tejera, Pepi Volart, Miquel Colomer, Jaume Farriol, Jordi Barbeta.

—Núm. 100, 17 de setembre de 1990: Josep Mas, Jaume Maspons, Joan Carles Arredondo, Ramon Ferrandis, Teresa Terradas, Natàlia Vinyets, David Bassa, Esteve Garrell, Manel Hermosilla, Joan B. Mauri, Montse Tejera, Anna Franco, Pepi Volart, Marta Elies, Francesc F. Angelat.

—Núm. 500, 24 d'octubre de 1994: Josep Mas, Jaume Maspons, Teresa Terradas, Joan Carles Arredondo, Ramon Ferrandis, Montse Tejera, David Bassa, Josep Lluís Eras, Maria Forns.

—Núm. 976, 3 de setembre de 1999: Jaume Maspons, Teresa Terrades, Joan Carles Arredondo, Ramon Ferrandis, Eloi Vila, Josep Villarroya, David Bassa, Marta Queralt, Maria Forns Roca.

—Núm. 1000 i especial *El 9 Nou 10 anys*, 26 de novembre de 1999: Jaume Maspons, Teresa Terradas, Joan Carles Arredondo, Ramon Ferrandis, Josep Villarroya, Gerard Jubany, Marta Queralt, Griselda Escrigas, Maria Forns.

—Núm. 1297, 29 de novembre de 2002: Joan Carles Arredondo, Teresa Terradas, Josep Villarroya, Ramon Ferrandis, Marta Queralt, Griselda Escrigas, Gerard Jubany, Salva Mas.

—Núm. 1476 i especial *15 anys El 9 Nou*, 24 de setembre del 2004: Joan Carles Arredondo, Josep Villarroya, Teresa Terradas, Marta Queralt, Ferran Polo, Anna Ballbona, Ramon Solé, Montse Redondo, Gemma Nadal, Ramon Ferrandis, Griselda Escrigas, Maria Forns, Pasqual Maragall (president de la Generalitat de Catalunya), Miquel Codina, Jordi Molet.

—Núm. 1788, 23 de novembre del 2007: Teresa Terradas, Josep Villarroya, Ramon Ferrandis, Marta Queralt, Griselda Escrigas, Ramon Solé, Ferran Polo, Santi Montagud, Pep Vilar, Gemma Nadal, Núria Vila, Helena Masó, Estefania Marin.

—Núm. 2000, 15 de gener de 2010: Joan Carles Arredondo, Teresa Terradas, Josep Villarroya, Ramon Ferrandis, Griselda Escrigas, Ramon Solé, Ferran Polo, Xavier Canals, Estefania Marin, Oriol Garangou, Pere Nadal, Santi Montagud.

—Núm. 2406, 21 de febrer de 2014: Joan Carles Arredondo, Teresa Terradas, Josep Villarroya, Ramon Ferrandis, Griselda Escrigas, Ramon Solé, Ferran Polo, Vicenç Relats, Paco Monja, Joaquim Deulofeu, Xavier Solanas, Anna Ballbona.

REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ, SUBSCRIPCIONS I PUBLICITAT:

—Núm. 1, 8 de setembre de 1989: carrer de Sant Jaume, 16, 2n, 4a. Edifici Vila Oberta. Granollers. Tel. 879 00 55.

—Núm. 1682, 23 d'octubre de 2006: carrer Girona, 34, 1r pis. Granollers. Tel. 93 860 30 20 / Fax 93 870 70 55.

PERIODICITAT: Bisetmanal (divendres i dilluns). A l'estiu (durant el mes d'agost), només es publica l'edició de divendres.

DATA D'APARICIÓ: Divendres, 8 de setembre de 1989.

TEMÀTICA: Informació general de la comarca del Vallès Oriental: política, societat, esports, economia, cultura, laboral, successos, agenda... i suplementos i monogràfics especials diversos.

IDIOMA: Català.

CARACTERÍSTIQUES TIPOGRÀFIQUES: Rotativa. Format diari. A cinc columnes. El primer número surt al carrer amb 56 pàgines en blanc i negre. El nombre de pàgines depèn sempre del percentatge de publicitat. L'edició del divendres acostuma a presentar normalment força més pàgines que la del dilluns, mai inferior a 40 pàgines. Els números especials (Nadal, esdeveniments singulars, monogràfics...) són presentats amb paper especial i a color. De mica en mica, el color ha anat guanyant pàgines a l'interior. Primer van ser vuit, després 16... Des del 2 de desembre de 2013, el diari surt totalment en color.

PREU: Núm. 1, divendres, 100 pessetes; núm. 2, dilluns, 75 pessetes. Núm. 100, divendres, 125 pessetes; núm. 101, dilluns, 100 pessetes. Núm. 200, divendres, 175 pessetes; núm. 201, dilluns, 125 pessetes. Núm. 500, dilluns 1,25 euros; núm. 501, divendres, 2,25 euros. Núm. 2000, divendres 2,25 eu-

ros; Núm. 2001, dilluns, 1,25 euros. Núm. 2406, divendres, 2,50 euros; núm. 2407, dilluns, 1,30 euros.

TIRATGE: A data 10 d'abril de 2014, la difusió del diari controlada per O.J.D. és de 4.500 exemplars, tant en l'edició del divendres com en la del dilluns.